

IZ

kának

házban:

gyermekért.

ban:

gyermekért.

után: Min-

si Színház-

ért.

zsi nehéz-

hűdést ka-

nére gyil-

etöröt.

Onfe-

nép-

anuári

itüzn

ggazdasági

tök bizott-

tsémben és

ni a világ-

erencia idő

es januári

avatott he-

gy a konfe-

rájus else-

oson

dsurial

nak

hivatalos

az a hírsz-

sz hatóság-

Wen kínai

a japánok

közeliében

ernálni az

ai felkelők

sait. Shw

tt volna az

rnok nem

szükséges

Ipar-

gesek

gyár-

ia kerület

ostromot

parhatalom

dbontókat.

nem ment

4 em-

ésektől és

Irta: Dr.

r. Kupfer

Taxa postai
plátó in num.
No. 224.718 928

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Oluj-Ko-
lovár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-n.) 19
Telefon: 9-77. Előfizetési árak
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 1, negyedévre 3
félévre 6, egészévre 10 dollár. Hír-
déses díjszabás szerint. Az „UJ
KELET” az erdélyi és bánáti
szolidaritás egyetlen napilapja. Cik-
keink utánnomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Bérmertelen
levelet nem
fogadunk el.
Kéziratok
megőrzését nem vállaljuk. Fe-
szerkesztő dr. Marton Ernő
10a szerkesztő Jámor Ferenc,
Bukaresti szerkesztő: Hátsági
Ernő, Str. Sf. Constantia Nr. 2.

Dénekt, 1932 dec. 15.

5693. FV
KISZLEV 18.

XV. ÉVF.
286 SZÁM.

VILAG TÖRRE

Félelem és éhség

Irta: JOSEPH CAILLAUX,
volt francia miniszterelnök.

Amikor néhány nappal ezelőtt Tou-
louseban találkoztam Herriot-al, aki a
radikál-szociálista pártgyűlésen elnököl-
t, szóba került a krízis. Megérdeklődte ná-
lam, milyen a helyzet a külföldön, ahon-
nan éppen visszaérkeztem. Elmondottam
neki, hogy a legfőbb veszedelmeket az
éhség rejti magában és jó, ha ezt ideje-
korán ki is mondjuk, mert csak így tu-
dunk a katasztrófák ellen védekezni.

En ezt megírom és egyuttal meg aka-
rom világítani a problémát, de ugyan-
akkor egy másik békebonót szeretnék
pellengére állítani és ez — a félelem.

A népek félnek egymástól. Nem új
jelenség ez. Rengeteg háborút idézett
már fel a félelem. A világháború is ja-
varésben visszavezethető a félelemre. A
félelem olyan érzés, amely a történelem-
ben is súlyos pusztításokat végzett.

Mégis nem egyéb kísértetnél, amit
alappában véve el lehet úzni, bár sok
esetben nehéz leküzdeni. A nagy állam-
nak megfelelő meggyőző erővel ki kell
jelenteni, hogy ők maguk és ama né-
pek, amelyeknek nevében beszélnek, nem
félnek senkitől, hogy közöttük csak egé-
szen apró csoportok vannak elterve tá-
madó tendenciákkal, akik azonban a vége
láthatatlan embertömegek akaratával nem
fognak tudni megbirkózni. Ugyancsak az
emberek jelentsék ki, hogy a félelem mor-
rálisan sérti a népeket, amelyek a
Briand-Kellog-paktumban ünnepélyesen
kijelentették, hogy egyáltalán nem akar-
nak fegyverhez nyulni. Biztosak lehe-
tünk afelől, hogy ezek a határozott ki-
jelentések elhárítanak a félelemet. Azt a
félelmet, amelyet nem lehet sírásokkal
és nyavalygásokkal elűzni.

Az ilyen pszichológiai tisztítási munka
után szükség volna egy másik, sokkal
nehezebb veszedelmet leküzdeni: az éh-
ség veszedelmét.

Középeurópában az emberek éhez-
nek. És az éhség holnap sokkal borzasz-
tóbban fog dühöngeni, mint ma, ha köz-
ben nem jön segítség. Nemesacis a munka-
nélküliség az, amely a munkástömegek
életstandardját lesüllyeszti. Ma már a la-
kosság minden rétegét érinti ez a katasz-
trófa. A legkevésbé szenvednek talán a
parasztok. Igaz, hogy ők is, minthogy
nem tudják termelvényeiket eladni, min-
esenek abban a helyzetben, hogy megvá-
sárolják az ipar azon készítményeit, a
mikre szükségük van, ellenben mégis csak
ők rendelkeznek a termőföld fölött és ez
meghozza az ő élelmüket.

A parasztnál is többet szenved a kö-
zéposztály. Kegyetlen a szó, amit most ki-
mondok.

A világtörténelemben voltak katasztró-
fák, háborúk, vagy epidémiák, amelyek
elpusztítottak egy generációt, amely tü-
dőfében volt. Mégsem vesztett el minden,
sőt nem is volt minden vesztélyeztetve,
mert hiszen a fiatalok, az ifjúság java-
része, még mindig megmaradt. Ma azon-
ban a középosztály fiatalága sokkal job-
ban szenved, mint az érett férfiak. Ezek
közül sokan a háború előtti állásukat és
pozíciójukat megtarthatták, de arra
ügyelnek, nehogy új emberek kerüljenek
új pozíciókba. Ennek viszont az az ered-
ménye, hogy a fiatalság nem rendelkezik
a fejlődéséhez szükséges állásokkal és
egyáltalában nem jut egzisztenciális alap-
hoz.

Középeurópában a fiatalság jövő nél-
kül él és meredt szemekkel néz valami
kereset után, összeszorítja fogait és nyug-
talanságát már alig tudja fékezni.
Meddig fog ez tartani?

Minek kell történnie, hogy ezt a sze-
rencsétlen Középeurópat kiemeljük a hi-
nárból, amelybe egyre mélyebben sü-
lyed.

Az éhséget epidémiának különbözik az
okai. Mindenekelőtt az industrializálás
tulajdonsága, a gépek módnülküli hatalma.
Második helyen áll a javak kieserölése.

Hitler akarta meg- öletni Vilmos excsászárt

Kik inszcenálták a doorni merényletet?

Hága, december 15. Az a gyanus ide-
gen, akinek sikerült Doornban behatolni
Vilmos excsászár kastélyába és egészen
közel jutott a volt uralkodó elsőemeleti
dolgozószobájáig, egy Feder nevű 33 éves
német birodalmi állampolgár, akinek fog-
lalkozását nem sikerült kikutatni. Tény
az, hogy éles tör és töltött revolver volt
nála. A doorni rendőrségen hosszas fag-
gatás után előadta, hogy mindenáron a
császárral kellett beszélnie, mert Hitler
Adolf-tól levelet kapott számára és az
volt az utasítása, hogy személyesen kell
átadnia.

A doorni rendőrség biztosra veszi, hogy
az állítólagos Feder nem épeszü. Nem is
indítanak ellene bünyfenítő eljárást, ha-
nem még ma áttoloncolják a német ha-
tárra.

Szemtanuk elbeszéléséből az eset rész-
letei így alakulnak ki:

Hétfőn délután, amikor már esteledett,
az excsászár Last nevű komornyikja a
kastély előcsarnokában jól öltözött ismer-
etlen férfit pillantott meg, aki hóna
alatt aktatászkát tartott. Megkérdezte tő-
le, hogy kit keres és mit akar, mire az
idegen azt válaszolta, hogy Hitler Adolf-
tól levelet hozott a volt császár számára.

Last komornyik elkérte a levelet, de a
jövővény nem adta oda. Erősködött, hogy
csak személyesen szabad átadnia maga-
nak az excsászárnak. Minthogy a kas-
télyt a hollandi csendőrség szigoruan
őrzi és a parkban, amely a házat körül-
veszi, sűrűn szokott kirkálni a csendőr-
őrséget, a komornyik meglepődött azon,
hogy idegen ember egészen a kastély elő-
csarnokáig juthatott bejelentés és igazol-
lás nélkül. Gyorsan értesítette tehát az
udvarmesteri hivatalban dolgozó két
tisztviselőt, akik kísétek a folyosóra és
kétfelől karonfogva a jövővényt, lekisér-
ték az őrszobára. Ott megmotozták és
felsőkabátjának ujjában tört, aktatáska-
jában pedig töltött revolverrel találtak.

Két csendőr szuronysegezve körülfog-
ta és a városi rendőrségre vitte a gyanus

idegent. Eleinte nem akarta megmondani
a nevét, azt sem, hogy mikor és honnan
jött Doornba, de azután beszélni kezdett.

Elmondta, hogy Federnek hívják, egye-
nesen Hitler Adolf-tól jött Münchenből.
Semmiféle igazoló okmányt nem találtak
nála. A vizsgálat kiderítette, hogy a mult
hét közepén érkezett Doornba, egy kis
fogadóban szállott meg és már vasárnap
próbált bejutni a kastélyba. A kerítésen
kívül, a főbejárattal szemközt járkált,
megvárta — ez az egyik verzió — míg
egy udvari autó érkezett, a mögött elre-
jtőzött és a kocsival együtt észrevétlenül
a kastély kertjébe jutott. Itt aztán a pa-
lotőrőrség észrevette és vallatásra fogta.
Azt mondta, hogy sürgősen kell a császár-
ral beszélnie, egyenesen azért jött Német
országból.

A csendőrség őrházában a parancsnok
azt válaszolta, hogy szabály szerint je-
lentkeznie kell és az udvarmesteri hivatal-
ban meg fogják határozni, hogy mikor
jöjjön ismét.

Az idegen azt válaszolta, hogy más-
nap újra fog jelentkezni.

A másik verzió szerint az állítólagos
Feder hétfőn átmászott a kerítésen. A
kastély parkját három oldalról két méter
magas sűrűn font sodronysövény veszi
körül, azon az oldalon pedig, amely a ré-
re néz, valamivel alacsonyabb köfal van.
Itt mászhatott keresztül az idegen és a
sötétségben észrevétlenül kerülhetett meg
a kastélyt, hogy a főbejáraton az előcsar-
nokba jusson.

Vilmos excsászár abban az időben,
mikor mindez történt, az első emeleten
levő dolgozószobájában volt. Értesítet-
ték az esetről, de már csak azután, hogy
a gyanus jövővényt eltávolították a kas-
télyból. A palota személyzete között az
eset nagy izgalmat keltett, mert lehetet-
lennek tartották, hogy valaki bejelentés
nélkül a császári kastélyba juthasson.

A doorni kis szállodában az állítólagos
Feder a bejelentéslapra ezt írta: Frank
Hijlmkoop Dormagenből, Düsseldorf
mellett.

De a klub vezetősége jó tippet kapott.
Házárdot játszani nem tekintélyes dolog,
az igaz. Viszont hasznos. Gyarapítja a
klub jövedelmét és módot ad a jómódúak-
nak, hogy itt is fosztozathassanak. És
szépen berendezkedtek a szerencse-
játékra.

Amíg aztán besugták a rendőrségen,
hogy a Klub des Westensben a finom urak
baccaratoznak. A rendőrség a feljelentés
valóságáról meg is győződött. Futko-
sás fűhöz-fához, de mindhiába. Berlinben
és Németországban általában sok baj és
igazságtalanság uralkodik, de meg kell
hagyni, hogy jogrend az van.

Ügyvédet kellett venni, tehát kicsit
körülnéztek. A finom urak az ő jó pénz-
ükkel úgy választhattak, ahogy akartak,
de a finom urak higgadtak és érdekeltek,
helyesebben bünygyük képvisletét rá-
bították egy fiskálisra, aki tagja a — kam-
póskeresztesek pártjának. A finom urak-
nak ugyanis nincs izlésük, de van jó
szimatjuk, ami azt diktálta nekik, hogy a
jogrendes Németországban is hasznosabb
ma egy nemzeti szocialista, mint például
egy szociáldemokrata. Tegnap még har-
coltak a kampóskeresztesek denunciaciója
ellen, ma pedig ők a fegyvertársak.

Máskor, régebben, fellázadtak volna
ezen. Ma mulatságosnak itélik meg ezt
az esetet Németországban. Ahol ugyanis
jogrend van és ezért nem egészen biztos,
hogy a kampóskeresztes fiskális meg-
ment a finom urak klubját.

francia nemzeti szocialisták vennének
részt, nem is volna olyan elvetendő le-
hetőség.

A csatateren, amelyen a francia és a
német nemzeti szocializmus végleg fel-
falná egymást, minden bizonnyal egy új
világrend virágai nőnek ki s a nemze-
tek örüljenek tomboló harcát után meg-
születne az ember névre valóban méltó
emberek békéje.

A finomak klubja

Megható, sőt mulatságos dologról be-
szélnek most Berlinben, olyasmiről, ami
bárhol megtörténhetik. Tanulságos; azért
dióhéjban itt elmondjuk:

Van Berlinben egy klub. Neve: „Klub
des Westens”. Előkelő, gazdag emberek
találkozóhelye, finom uraké. Azért talá-
koznak itt, hogy egymásba sóhajtsák a
nehéz idők fájdalmait és hogy nyugodtan
emészthessenek. Főképp ez volt a klub
célja. Nem játszottak házárdot benne,
tehát tekintélye volt, ami az Álmoskönyv
szerint is nagy dolog.

Am ezt a tekintélyt kezdik megtépázni
a kampóskeresztesek. Ők kezdték és pe-
dig azzal, hogy ráfogták a zsidó Weisz
rendőrfőnökre, hogy ebben a klubban
hazardizogattak. Eljárás indult meg,
amely teljesen tisztázta a rendőrfőnök-
és klubját. Nem játszottak szerencse-
játékot — ez kétségtelenül kiderült.

Mitől függ a háború?

Caillaux, volt francia miniszterelnök
ekket irt a helyzetről és elmondja, hogy
beszél Herriot-tal, aki éppen akkor jött
a toulousei pártgyűlésről, ahol a radikál-
szocialisták tanácskoztak. En röviddel
ezelőtt — írja a francia államférfi —
éppen külföldön voltam és referálhattam
utamról. Referátumomnak vejeje: a ma
és a holnap veszedelmei egy szóban sű-
ríthetők össze: — éhség. Van még egy
ézés, ami erőt vett az emberiségen és
ez a — félelem. A népek félnek egymás-
tól. Ami egyébként nem új jelenség; sok
háborút a félelem idézett elő és a világ-
háborúnak is a félelemben volt a gyö-
kere. Olyan földöntúli erő, amit nehezen
lehet legyőzni. Még súlyosabb baj azon-
ban az éhség, amely főleg a középosztály
sorában kezd szedni áldozatait.

Éhség és félelem tehát Caillaux szep-
tint a mostani világ ördöge. Ha legyőz-
zük, akkor helyébe lép a jóllakottság és
biztonság anygala.

Ez a megállapítás sántít egy kissé.
Mert az éhség és félelem nem édes mind-
nyájunk közös átká. Csak két rétegé. A
gazdagok például nem éheznek, de fél-
nek, a szegényeknek nincs mit félniük,
de éheznek. A jobb időket tehát csak úgy
érjük el, ha az egyik réteg enni ad a má-
siknak. Akkor a másik átvállalja a félel-
met.

Ami nyugodtan megtehető, mert nem
lesz mitől félnie. Egy emberséges világ-
ban nem kell tartani a háborútól.

Vannak már francia nációk is

Az európai emberiség felborult lelki
egyensúlya, kielégítetlen vágyakozása va-
lami új, valami más után ime betelje-
sült: vannak már francia nemzeti szo-
cialisták is.

Vezérük: Victor Hervé, az egykorú szin-
dikalista forradalmár, aki a háború alatt
szélesőn szájtépó hurra-patriótává ved-
lett át, akarcás Mussolini: jó pénzért.

A háború befejezése után azonban el-
feledkeztek róla, mint minden árulóról,
aki megtette kötelességét a fizető gazda
szolgálatában.

Victor Hervé megirigyelte a Mussolini,
majd a Hitler dicsőségét és most ő is a
barrikádokra kívánczik, hogy megment-
se a francia nemzetet, amely mellesleg
egyáltalában nem kívánczik az ő meg-
mentésére.

Hogy a nemzeti szocializmus, akár
Németországban, akár Franciaországban,
akár Angliában jelentkezik is: milyen
zavaros, milyen ellentmondó, milyen hib-
rid ideológiákat tud összekavarni, össze-
hordani és büvész módjára egy kalap alá
venni: arra legjellemzőbb éppen Victor
Hervé nemzeti szocializmusának legelső
pontja, amely a Németországgal való fel-
tétlen kibékülés, sőt szövetség szükséges-
égét hirdeti.

Hitler a francia imperializmus össze-
dörését, a német nép mozgósítását köve-
teli a franciák ellen — s ugyanakkor
francia elvtársa a francia-német test-
véri ölekezés elragadó pillanatainak ál-
mát szuggerálja híveinek.

Valamiben azonban mégis megegyezik
Victor Hervé Hitlerrel. Hitler a lefegy-
verzett német nép újra való felfegyver-
zéséért rengeti meg a közömbös egkek ka-
puit, míg Victor Hervé a lefegyverzett
francia haza további felfegyverzettségé-
ért mond esedékl imát.

A nagy megértés tehát, melyről Victor
Hervé francia és német viszonylatban
álmodozik, kizárólag a szuronyok hatal-
mára lenne építve.

Hogy azután ez a „megértés” hova ve-
zet: nem nehéz kitalálni. Nyilván a szu-
ronyok harcára, amelyben a honszerelem-
hez címzett elvakultság vagy az egyik,
vagy a másik felet irtja ki — természete-
sen a megértés nevében — a föld színé-
ről.

Ami, ha a harcban kizárólag német és

kiadó Rt.

Baron L.

lodon 9-77.

Mesés könyvek, képeskönyvek

mélyen leszállított áron kapható:

Király János

Könyvkereskedésben Cluj, Főtér 15. Védői rendeléseket azonnal elintézik. Kérjen árjegyzéket.

nek rendtelensége, sőt mondhatnám anarchiája, amelynek okát vissza kell vezetni a valuták rendezetlenségére, a közkiadások túlhajtására és mindenekelőtt az örüllettel határos vámkorlátozásokra.

Azt mondják, azok az országok, amelyek ma krízis alatt szenvednek, javarésben maguk okai ezeknek a szenvedéseknek. Ez az állítás csak abban az esetben talál, ha számításként vesszük a békeszerződéseket, amelyek a győző nemzeteket elkülönítik élesen a legyőzöttektől és akikről néhány héttel ezelőtt azt irtam, hogy gazdaságilag teljesen életképtelenek.

A gyógyulásnak egyetlen útja és eszköze van: meg kell teremteni egy új Európát. Egy olyan összetételű Európát, amelynek gépezete sokkal jobb, mint minden eddigi és amelynek sokkal jobban kell funkcionálnia, mint a háboru előtti évek Európájának. Az a háboru előtti Európa, amely fenn tudta tartani magát, de amelyet nem tudtak konzerválni, amelyről nem tudták fenntartani, javítsák-e meg, vagy pedig engedjék sorára. Kétségtelen, hogy ez az Európa a civilizációnak és az emberek megértésének veszedelme volt.

Nem könnyű dolog egy ilyen hatalmas épületet bizonytalan talajra felépíteni. Nem is lenne keresztülvihető, ha azok a férfiak, akik hivatva vannak e vállalat keresztülvitelére, nem lennének eltelve attól a misztikus hittől, hogy az európai népeket egybe kell kovacsolni. En azt hiszem, hogy ez a misztikus hit fel fog fakadni Középeurópa éhező embertömegeinek lelkéből. Abból a lélekből, amely az elfajzott nacionalizmusnak megöleje. Nagyon kívánatos, hogy ez a misztikus hit feltámadjon, mielőtt még késő lesz.

Szeretném, ha kortársaim nem sírnának véres könnyeket a tévedések fölött, amelyeket ők maguk elkövettek akkor, amikor a világháborút kinyújtották, hanem ha sírás helyett dolgoznának egy jobb és igazságosabb világ felépítésén.

Hölgyek részere legszébb karácsonyi ajándék Selyem

Divatosat, szépet, jót olcsón kaphat a

„SILK” selyemüzletben Cluj, Str. Universității (volt Egyetem uccsa) 1. (Szemben a Newyorkkal.) Selyemharisnyákban nagy választék.

Magyar Színház

Jó házból való urilány

Vasary János nemzetközi sikerű vígjátéka pénteken és szombaton este 9 órakor A legdrágább jegy ára 55 L

„A jogszerinti konverzió fenntartásával nem lehet a hiteléletet is megmenteni” — mondja Vlad Aurel

A gazdasági bolsevizmus elleni front vezére újabb élelhangu nyilatkozatban támadja a konverziót és a kormány pénzügyi politikáját

Vlad Aurel olyan konverziót kér, mely minden gazdasági réteg érdekeit megvédi

Bucuresti. Bukarest, december 15. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy Vlad Aurel, az első nemzeti parasztpárti kormány volt kultuszminisztere, az utóbbi évek gazdasági és pénzügyi politikájával szemben szélsőjobbra toldott át. Vlad Aurel gazdasági bolsevizmusnak keresztelte el a konverziót és ezzel az elnevezés sel frontot is alakított azokkal a törekvésekkel szemben, amelyek — szerinte — egyoldalúan akarják megoldani Románia gazdasági válságát. Vlad Aurel, aki számos politikai gyűlésen támadta a kormány gazdasági politikáját, ellenzékbe került saját pártjával szemben is. Alábbi nyilatkozata, amelyet a Curenulnak adott, megvilágítja Vlad Aurelnek a pénzügyi kérdésekben vallott álláspontját, melyeket egészen szélsőséges bankárszemponatok támasztanak alá.

A volt kultuszminiszter megállapítja, hogy a gazdasági krízis következtében sokan a jelenlegi szociális és politikai rendszernek létjogosultságát vitatják. Sok politikus, akik az államférfiúi címet igénylik maguknak, azt hiszi, hogy a polgári kapitalista rendszert nem lehet tovább fenntartani és nagy átalakulások küszöbén állunk.

Jobbra — reakció...

— En soha nem osztottam és nem osztom ezt a véleményt, mert meg vagyok róla győződve, hogy az emberiség nincs kellőképpen felkészülve a jelenlegi gazdasági és társadalmi rendszernek, a marxista ideológia megvalósításával való felcserélésére. Eppen ezért hittem és hiszem ma is, hogy Románia politikai életének jobbra kell tolnia.

— A jobboldalra való tájékozódás azonban nem jelent reakcionizmust, hanem azt, hogy szervezni és alkotni kell a rombolás munkája helyett. Románia vezető politikusai nem értették meg ezt az igazságot és olyan reformokat léptettek életbe, amelyek nem felelnek meg a román nép politikai érettségének.

Mi a szabadság?

— Az általános választójognak minden átmenet nélkül való megvalósítása egy olyan nép számára, amely századokon keresztül minden politikai és emberi jogot nélkülözött, hatalmas és vézetes tévedés volt, különösen mert nem vették elejét a demagógiának és lelkiismeretlen politikuskok megvalósíthatatlan ígéreteinak, amelyek elkápráztatták a tömegeket.

„A szabadság nem jog — mondja Lloyd George —, hanem megszokás”. És ugyan-csak ő mondja, hogy egy rabszolgasághoz szokott nép számára legalább idő kell, míg megszokja a szabadságot, mint amennyi egy szabadsághoz szokott népek kell ahhoz, hogy megszokja a rabszolgaságot. Általános választójogot adni egy tudatlan és felkészületlen népek, minden átmenet nélkül, egyenlő azzal, mint egy uszni nem tudó embert a Duna, vagy a tenger közepébe dobni. Csak-hogy az általános választójog megadásával nem a tömeg jutott életveszélybe, hanem az államérdekek és a nemzet létezésének feltételei veszélyeztettek.

A román agrárreform bünei

— Végrehajtottunk egy agrárreformot is, egészen demagóg módon — folytatta Vlad Aurel — és figyelembe sem véve gazdasági és pénzügyi érdekeinket, szétzúztuk mezőgazdaságunkat, exportlehetőségünket és ezáltal tönkretettük pénzügyi alapjainkat.

— Nagyrománia első parlamentjében, látva az agrárius-demagógiának e katasztrofális következményeit, határozott álláspontot vettem fel a mód ellen, ahogyan az agrárkérdést megoldották és csak néhány év múlva adatot meg nekem az a szomorú elégtétel, hogy Crisan, a beszarabiai agrárreform előadója, beismerte előttem, miszerint igazam volt, amikor támadtam az agrárreform végrehajtási formáját.

— Az összadósságok problémája — A mi kormányaink által felhalmozott hibák következtében bekövetkezett a gazdasági krízis, amelyet a világháború is súlyosított. Végzetesen következett be ekkor, hogy a demagógia, mely

egész közéletünket uralja, újabb megnyilvánulási területet keresen. Így védődött szőnyegre az adósságok konverziójának problémája. Elismerem, sőt hangsúlyozom, hogy a gazdasági és pénzügyi válságban, amelytől az egész világ szenved, az adósságok összproblémája, de hangsúlyozom, hogy az összes adósságok problémája és nemcsak a mezőgazdaságiaké, állami problémának tekintendő, amelyek foglalkoztatnia kell mindazokat, akik az ország konszolidálásában és a szenvedő emberiség sebeinek gyógyításában részt kívánunk magunknak.

— Ezt a kérdéskomplexumot az alkotmány rendelkezéseinek keretében kell megoldani, hogy ezáltal a hitelt megmentsük, de anélkül, hogy összeromboljuk azokat az alapokat, amelyeken gazdasági és társadalmi életünk épülete nyugszik.

A konverzió és a nemzeti parasztpárt

— A nemzeti parasztpárt, amelynek tagja vagyok, nem vezette magát az általam itt lezögeztet irányelvektől és nagyon sok koncessziót tett a demagóg követeléseknek, tekintet nélkül a nép és az ország magasabb érdekeire. Elismerem, hogy a mezőgazdasági konverzió szociális oldala is van. Ez a szociális szempont azonban nem lehet az egyetlen irányelv a probléma megoldásánál. Egyoldalú megoldás, amely nem veszi tekintetbe a többi osztályok érdekeit, nem válthat ki megelégedést és nem gyógyíthatja meg a betegséget, amelyben szenvedünk. A Iorga—Argetoianu parlamentben megszavazott konverzió, még a Maniu által fenntartott formájában is legalább annyi polgár érdekeit támadja meg, mint ahány polgár érdekeit védelmezi. A jog és civilizáció alapján épült államban megengedhetetlen, hogy egyik

polgárt megöljék azért, hogy a másikon segítsenek. Amellett a jogszerinti konverzió fenntartása éppen olyan veszedelmes az ország magasabb érdekeire, mint a Iorga—Argetoianu-féle törvény. A jelenlegi parlament által megszavazott módosító törvény életbeléptetése óta az ország gazdasági élete még rosszabbodott, ahelyett, hogy javult volna.

Hitel kell
— Hitel nélkül nincs normális gazdasági élet és a termelés teljes mértékben elpusztul. Gazdasági prosperitás nélkül nem lehet kiegyensúlyozott költségvetésünk, amely az ország szükségletét fedezni tudja.

— Ezeket a megállapításokat megtettem, mielőtt a nemzeti parasztpárt uralomra került volna. És mi történt most?

— A párt uralomra jötté után kellett volna megvalósítani azt a programot, mely szerint fenn kell tartani a jogszerinti konverziót, de meg kell védeni a hitelt is. En azonban meg vagyok róla győződve, hogy a jogszerinti konverzió fenntartása mellett nem lehet megmenteni a hitelt és azóta is, választóim előtt tartott beszédeimben hangsúlyoztam az Argetoianu-féle törvény mellőzésének szükségességét és egy olyan böles konverziós törvénnyel való behelyettesítést, mely ne tegye tönkre az ország hitelét és pénzügyi helyzetét. Hiszem és állítom teljes határozottsággal, hogy ilyen megoldás lehetséges és meg vagyok győződve róla, hogy a körülmények kényszerítéje rá fog szorítani annak az utnak elhagyására, amelyre a kormány és a párt is rátévedt, azoknak az eszközöknek megvalósításával, amelyeket én és elbarátaim hangsúlyozunk.

Nyilatkozatának további részében a választói reformmal foglalkozott Vlad Aurel.

A decemberi községi választások végleges eredménye

Huszonegyezer mandátumot szerzett a Kormánypárt

Bucuresti. Bukarest, december 15. A belügyminisztérium a december havában megéjtett községi választásokról a következő statisztikát közli:

	szavazat	mand.
Nemzeti parasztpárt	741.898	24.823
Duca	199.941	5.630
Bratianu György	47.706	1.180
Goga	14.925	317
Lupu	6.008	155
Cuza	10.528	258

Szoc. dem.	11.810	222
Kommunista	237	7
Pártonkívüliek	100.486	2.504
Magyar Párt	6.282	348
Zsidó Párt	505	12
Németek	1.829	75
Argetoianu	5.738	230
Kormánypárti disszidens	31.037	779

A statisztikában természetesen nem foglalnak helyet az egyhangu választások számadatai.

26.000 zsidó hagyta el 1932-ben régi lakhelyét

A zsidó emigrálók fele Palesztinába vándorol

Bukarest, december 15. A „Hias” zsidó kivándorlást segélyező szervezet főtáskára, J. Dijoser a napokban Bukarestben tartózkodott és a zsidó sajtó képviselői előtt nyilatkozott a zsidó kivándorlásról. Mindenekelőtt megállapította, hogy a palesztinai zsidó bevándorlás zavartalanul növekedik és ebben az évben először érte el az ország emigrációjának 50 százalékát. A párizsi Hias-központ becslése szerint 1932-ben 26.000 zsidó hagyta el régi lakhelyét és más országba vándorolt. 1932 végéig az Egyesült Államokba kerekén 4000 zsidó vándorolt be, Argentínába 2500, Braziliába 1000, Urugayba 1000, Délafrikába 1000, Kanadába 800 (ebből 600 az Egyesült Államokból). A többi tengerentúli ország 1000 zsidó bevándorlót vett föl.

A kontinentális vándorlás (mint bevándorló országok elsősorban tekintetbe jönnek Franciaország és Belgium, másodsorban Anglia és Spanyolország) körülbelül 3000 személyt tett ki.

Ezzel szemben a palesztinai bevándorlás, hozzávetőleges becslés szerint is 12 ezer lélekre tehető. Fontos annak a megállapítása ebből a szempontból, hogy 1925-ben, az eddig legerősebb palesztinai bevándorlási esztendőben 66 ezer zsidó személy változtatta meg lakóhelyét és Palesztinába ugyanakkor ezek közül 36 ezren vándoroltak be.

Most vegyen könyvet karácsonyra Lepagenál Kolozsvár. Most válogathat, cserélhet, visszaküldhet. Kérjen ingyen jegyzéket.

tünk fekszi lap, Goga ti agrarpán oldalon Jo nagyság je romhasábo tagbetüs ve Románia” mania” ein nagyság du Kelet” és a do kisebbség Hébe-korb gedhet mag izeltitot. Egyébként a fentemlité den ultranac ban a zsidó tollat élesíté egy kis ham mit is számi homlokán, a szoros költő neve.

„A Gh. Cr menti inciden „Uj Kelet” e hogy a türelt Romániát, m pan Románia „Nézzenek a dök és ha lát szági és magt ilyen helyzetb hogy nekik B lésemelőt a l „Németorszá zsinagógát ron tót profanizált Bálint urnak hogy Románia profanizálók s Es hogy a rom ségét dokumen idéz:

...vagyonaik sen kell őket l sak leszünk vé fokáig. De azér nyájukat akasz ista szónok szá el fog következ és akkor a mi Füst fog felszá gákból...” „Azt hiszem, i szükség” — mo réreikkirója. M ni: „... mert ha tokra egy jarto testvéreitek...”

J. B. ur bizot németországi an lamelyikét és a legmegfelelőbb i hogy ezeket a sz lyekezt egy Go gratulálni tudu san elsüsse.

Bálint ur nyve minősíti, ha Cuza

Eppen a héten Cuza-féle inciden ta a román sajtó musról. Az ifju szedelemnek nyil — amelyet nemz minősített — zsi vezte azt, hogy J. Mibashan a r vezet vezetői au Titulescumál, akit dővallásu főkonzu tinába.

Ezt a merészség Az ifju Cuza f azt is elmondani, mivel indokolták Hogy a palesztina

Goga lapja szerint a romániai zsidók helyzete irigylésreméltó, mert Németországban nagyobb az antiszemitizmus

A Tara Noastra elvadult hitlerista idézetekkel bizonyítja, hogy az Uj Keletnek nem szabad támadnia Cuzát

Hogyan értelmezik a patriotizmust az antiszemita

Bucuresti-Bukarest, december 15. Előttünk fekszik a „Tara Noastra” c. napilap, Goga Octavian pártjának, anemzeti agrarpártjának a hivatalosa. Az első oldalon Jon Balint nevű ismeretlen nagyság jegyzi a lap vezérelkét. A háromhasabos, keretes, terjedelmes vastagbetűs vezérelkék címe: „A türelmes Románia”. És ebben a „Türelmes Románia” című cikkben a fentemlített nagyság durva támadást intéz az „Uj Kelet” és azon keresztül az erdélyi zsidó kisebbség ellen.

Hébe-korba a Tara Noastra is megengedhet magának egy kis antiszemita izeltit. Egyébként nem vehetjük rossznéven a fentemlített urtól sem, hogy mint minden ultranacionalista újságíró, elsősorban a zsidók bőrére szándékszik kissé tollat élesíteni. Egy kis elesuszlás, egy kis hamisítás, egy kis rágalmasz, mit is számít olyan nagy és büszke lap homlokán, amelyen ott ragyog a kozorus költőnek, Octavian Gogának a neve.

Az irigylésre méltó helyzet

De lássuk mit is ír a Tara Noastra. „A Gh. Cuza által provokált parlamenti incidens alkalmat nyújtott az „Uj Kelet” című cionista orgánumnak, hogy a türelmetlenség címén inzultálja Romániát, mintha ilyen incidensek csupán Romániában fordulhatnak elő.” „Nézzenek csak körül az erdélyi zsidók és ha látni fogják, hogy németországi és magyarországi testvéreik milyen helyzetben élnek, elismerik majd, hogy nekik Romániában, igazán irigylésreméltó a helyzetük.”

„Németországban például 1923 óta 48 zsinagógát romboltak össze és 125 temetőt profanizáltak az antiszemiták.”

Balint urnak úgy látszik nem tetszik, hogy Románia nem áll a zsidótemető profanizálók statisztikájának az élén. És hogy a romániai antiszemiták szelid ségét dokumentálja hitlerista lapokból idéz:

„...vagyonaik elkobzása után tömegesen kell őket legvilkolni...” „...udvariasak leszünk velük az akasztófa utolsó fokáig. De azért mégis fel fogjuk mindnyájukat akasztani...” Majd egy Hitlerista szónok szájába adja a szót: „...és el fog következni a számítások napja és akkor a mi bosszunk irtózatossá lesz. Füst fog felszállani az összes zsinagógákból...”

„Az! hiszem, hogy több idézetre nincs szükség” — mondja a Tara Noastra vezérelkírója. Mintha ezt akarná mondani: „...mert ha nem vigyáztok masatrokra úgy jártok, mint a németországi testvéreitek...”

Cuzát támadni nemzetgyalázás?

J. B. ur bizonyára olvasta valahol a németországi antiszemita pamfletet, amelyikét és az Uj Keletet tartotta a legmegfelelőbb kiindulópontnak arra, hogy ezeket a szép mondatokat — amelyekért egy Goga Octaviannak csak gratulálni tudunk — vele kapcsolatosan elsisse.

Balint ur ugyanis nemzetgyalázásnak minősíti, ha Cuzát támadják.

Vita a patriotizmusról

Eppen a héten volt ugyancsak az ifju Cuza-féle incidenssel kapcsolatban vita a román sajtóban a román patriotizmusról. Az ifju hős ugyanis semita ve szedelemnek nyilvánítva a cionizmust, — amelyet nemzetközi zsidó maffianak minősített — zsidó arcátlanságnak nevezte azt, hogy Misu Weissmann és J. Mibashan a romániai cionista szervezet vezetői audiencián jelentek meg Titulescunál, akit arra kértek, hogy zsidóvallású főkonzult küldjön ki Palesztinába.

Ezt a merészséget! Az ifju Cuza feleslegesnek tartotta azt is elmondani, hogy Weissmannék mivel indokolták ezt a kiküldetést. Hogy a palesztinai, Romániával össze-

kötetésben álló importőrök 95 százaléka zsidó, hogy Románia éppen 7-szer többet exportál Palesztinába, mint amennyit onnan importál, hogy a romániai cionista körök minden igyekezetükkel azon vannak, hogy a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatokat a lehetőleg intenzívebbé tegyék, amely intenzivitásból elsősorban Románia profitál.

Romániában, sajnos nagyon is ferdén értelmezik a patriotizmust, még hozzá éppen azok, akik ezen a téren a leghangosabbak. Igzása van annak a Kö-

eseynek, aki azt mondotta: „Szeresd hazádat és ne mondd!” Mert ha valaki Stelian Popescu pechje egy ilyen elementáris dolgot annyit hangoztat, az biztosan takargat valamit.

Ime milyen peche van a leghangosabb román nacionalistának, Stelian Popescunak is azzal a 12 millió lejtel, amelyet a diákság otthona részére gyűjtött, de saját palotájának a felépítésére fordított olyan formán, hogy a betétkönyvet garanciaképpen kötötte le. Ilyen szerencséje már rég nem volt

A németekkel való megbékélést és az Európai Egyesült Allamok

megalkotását követelik a francia nemzeti szocialisták

Párizs, december 15. A francia nemzeti szocialisták a Victoireben Gustave Hervé aláírásával felhívást tettek közre, amely a francia nebulzi szocialista párt bel- és külpolitikai felfogásával foglalkozik. Már az is nagy érdeklődésre tarthat számot, hogy Franciaországban is a nyilvánosság elé léptek a nemzeti szocialisták és hogy ezeknek, a jelek szerint Gustav Hervé a vezérik. Még érdekesebb részleteket tartalmaz

azonban a francia nációk felhívása, amely a többek között a következőket mondja:

— A nemzeti szocializmus meg akarja valósítani a francia-német kibékülést, amelyet oly módon akar elérni, hogy becsületes és megértő módon megváltoztatja a versaillesi békeszerződést, miután ennek a szerződésnek egyes klauszulái állandóan veszélyeztetik a

nemzetközi békét. A nemzeti szocializmus ezenkívül kívánatosnak tartja az Európai Egyesült Allamok federalizmus alapon való megalakítását. Itt természetesen szem előtt kellene tartani az egyes népek legmesszebbmenő önállóságát. Követelik azonban a nemzeti szocialisták azt is, hogy Franciaország hadereje a mostani nagyságban maradjon meg.

A genfi román követ leleplezett Brassóban egy a Népszövetség nevében szélhámoskodó egyesületet

A Népszövetség nevében zsarolt a brassói Cramag

Bucuresti-Bukarest, dec. 15. Brassóból jelentik, hogy a genfi román követ ség értesítése alapján a rendőrség szenzációs szervezethez jött a nyomára. Brassóban hónapok óta működik „Cramag” néven a háboruban megcsontottak és gyógyíthatatlan betegségekben szenvedők nemzetközi szövetségének fiókja. A nemzetközi szövetség székhelye Genfben van és többmillió tagjának a száma. A romániai fiók létesítése azonban titokban történt, sem Brassóban,

sem másutt nem jelentették be és engedély nélkül működtek. A brassói szervezet elnöke egy Kaiser Ion nevű egyén, aki azelőtt az IOV brassói fiókját vezette, míg kiderült róla, hogy álszolgálatos és elesapták. A rendőrség tegnap házkutatást tartott a brassói irodában, megállapította, hogy az engedély nélkül működő szövetség különösen a székegyekben gyűjtött számos tagot, akik 1000—1200 lej tagdíjat fizet-

tek évenként, de Erdély és Románia más városából is verbuválták a tagokat, úgy, hogy igen jelentékeny pénzüsszegeket szedtek be. Ezenkívül támogatásért fordultak igen sok prefektushoz, akikhez intézett átiratukban azzal fenyegetőztek, hogy ha 8 napon belül nem kapják meg a kért segílyt, úgy a Népszövetségnek tesznek jelentést. Kátsert letartóztatták, a vizsgálatot folytatják.

Eddig mintegy harmincmillió lej jövedelemnek az adózás elől való elvonását állapították meg a Metro Goldwinnál

Folytatódik a vizsgálat, mely még szenzációs eredményekkel kecsegtet

Bucuresti-Bukarest, december 15. (Az Uj Kelet tud.) Megírta az Uj Kelet, hogy a pénzügyminisztérium súlyos pénzbírsággal sújtotta a Metro Goldwin filmvállalat bukaresti fiókvállalatát. A Metro Goldwin romániai részvénytársaságot alakított, hogy termékeit Romániában zavar nélkül terjeszthesse. A részvénytársaság irodáiban Tautu pénzügyi vezérfelügyelő, a főváros legfőbb adóellenőre tartott vizsgálatot, melynek során megállapította, hogy a vállalat 10,194,859 lej adót nem fizetett be a fiskusnak. A vizsgálat adatai szerint a Metro Goldwin cég az amerikai Culver Export Corporation Newyork 1540 Broadway céggel egyetértve a pénzügyi hatóságok előtt hamis ada-

tokat ismertetett és tartott fenn.

Igy a Metro Goldwin filmvállalat tulajdonának minősítették mindazokat a filmeket, amelyek tulajdonképpen a Culver-társaság tulajdonát képezték és ezzel sikerült tévedésbe ejteni az adóhivatalt és 29 millió 984 ezer 878 lejt elvonni az adózás elől.

A Metro Goldwin bukaresti könyvvezetése és operációi — az adóhivatal megállapítása szerint — rosszindulatúak és olyan irányban készültek, hogy a romániai adóhivatalokat félrevezessék. A főváros adóellenőre még néhány olyan pénzügyi művellet ellenőrzését folytatja, amelyek a Metro Goldwin és a Culver-társaság együttműködését igazolják az

államkassza megkárosításában. Ez a vizsgálat arra irányul, hogy megállapítsa, mennyiben felelnek meg a valóságban azok az adatok, melyek a könyvelésben mint a kikülszönzött filmek terítését öszszegét jelölik meg. Ez a vizsgálat fog tőkéletesen fényt deríteni a Metro Goldwin filmvállalatnál leleplezett adómanipulációkra.

— Ujra a lemondott belga kormány elnökét bízták meg kormányalakítással. Brüsszélből jelentik: A király a lemondott kormány elnökét, De Broquevillet újra megbízta kormányalakítással. De Broqueville megkezdte tárgyalásait a pártvezérelkkel.

LUDVIG SATZ
és Jiddis társulatának erdélyi vendégjátékai:
Arad, a Városi Színházban:
December 17-én: Mindent a gyermekért.
December 18-án, vasárnap délután: Mindent a gyermekért.
Este: A rabló.
December 19-én Déván (Városi Színházban): Mindent a gyermekért.

az ugynevezett „Anumita Presanak” — ahogyan a nacionalisták a Sarindar uecai demokrata sajtót nevezik. — A Dimineta és Adeverul hasábjain napról napra jelenik meg a stereotip képdés: „Mi lesz a 12 millió lejtel?”
El tudjuk képzelni, milyen kínos ez a dolog szegény Stelian Popescunak, mert manapság 12 millió lej előteremtése Romániában, még a Stelian Popescu-féle nacionalizmus sem elegendő.
Hátszegi Ernő.

enteni“
ezére
ja a
káját
gazdasági
y a máskon
szerinti kon
yan veszedel
tekeire, mint
rvény. A je
megszavazot
tetése óta az
g rosszabbol
folna.
Hitel kell
rnális gazda
es mértékben
berítés nélkül
költségveté
kségletét fe
okat megtet
asztárt ura
örtént most?
után kellett
a programot,
ani a jogsze
ell védeni a
vagyok róla
nti konverzió
het megmen
asztóim előtt
sulyoztam az
mellőzésének
a bölcs kon
lyettesítését,
g hitélet és
géséget arra,
g gazdasági
y és állítom
y ilyen meg
vagyok gyó
nyek kénysze
annak az ut
kormány és
az eszméknek
én és elv.
résében a
ozott Vlad
gleges
árt
10 222
37 7
86 2,504
82 348
05 12
29 75
738 230
037 779
tesen nem
választások
ben

Jelentkezzenek!

Már csak ebben a hónapban lehet jelentkezni a községi választói névjegyzékbe való felvételre. A Zsidó Párt helyi tagozata bárki részére teljesen díjtalanul elintézi a listába való felvétel formalitásait.

Az alábbiakban folytatólagosan közölni fogjuk azok neveit, akiknek — 21 életévüket betöltve — joguk van a listába való felvételüket kérni azzal, hogy a hivatalos órák alatt (d. u. 5-7-ig) sürgősen jelentkezzenek a párt hivatalos helyiségében.

1909-ben születtek:
Fernerman Jenő, Weisz Zoltán, Mendel Adolf, Weisz Mór, Kende Zoltán György, Rosenfeld Emil, Weisz Gyula, Malinás Márton, Löwy Ernő, Meller Ernő, Spitzer Bernát, Weisz Ernő, Kupferstein Béla, Benyovits Sándor, Schwarz Zoltán, Grünfeld Jenő György, Ziment Zoltán, Nagy János, Herkovicz Sándor, Elek Imre, Mandula Mózes, Deutsch József, Roóth Jakab, Salamon Simon, Márk Ervin, Lázár Andor, Salamon Simon, Révész Lajos, Gönczi Gábor, Stern Béla, Zádor Rudolf, Deutsch Dezső, Rothbart Izidor, Friedmann Vilmos, Kalmár Izidor, Slamovits Mór, Nuszbaum Imre, Fränkel (Lé) Ödön, Laudmann Armin, Blau Armin, Deutsch Zoltán, Jakab, Hirsch Sándor, Kőrösi Zoltán, Biró Gábor Mihály, Stein József, Wertheimer József, Kornblau Ernő, Traurig Sándor, Kohn Ernő, Szimon Dezső, Rosenberg Jenő, Zimmermann Zoltán, Berkovics Zoltán, Löwinger Jenő, Schajovics Jenő, Mátyás Arnold, Zelig Rezső, Wolf Jenő, Grünfeld Árpád, Grünblatt Herman, Simon Tibor, Salamon Ernő, Rozmann Andor, Jakab Sándor, Lázár Béla, Klein Miklós.

A Zsidó Párt megyei tagozata
Cluj, Piata Unirii 19. sz.

EGYESÜLETI ÉLET

Az Erdélyi Kárpát Egyesület december hó 18-án (vasárnap) délelőtt 11 órakor a Corso-moziban rendezte meg második turista matinéját. Műsor: 1. Megnyitót mond: dr. Páter Béla, a turista szakosztály elnöke. 2. Hangos hirdető. 3. A Gyilkos-tó környéke, vetített képekben bemutatja: dr. Balogh Ernő. 4. Gyilkos-tó (film). 5-6. Turista és sport magazin. A matinéra ismételt felhívjuk az iskolák, valamint a Székelyek Kolozsvári Társaság tagjainak figyelmét. Olesó hárságak.

Öneg-sábbáth. A mizráchi ifjuság e heti öneg-sábbáthján f. hó 16-án, pénteken este fél 9 órakor Weinberger Nándor tart előadást „Palesztina munka és szociálpolitika a galutban” címmel. Az előadásra, mely a Ferdinand uti tanácsteremben lesz megtartva, vendégeket szívesen lát. A rendezőség.

A zsidó jogászok köre, folyó hó 16-án, este 9 órai pontos kezdettel rendkívüli közgyűlést tart, a Diákmenza helyiségében, Piata M. Viteazul 6. szám.

Az egészséges nő higiénája. Dr. Heller József szülész, nőgyógyász specialista f. hó 16-án, pénteken este fél 8 órakor az építőmunkás otthonban str. Väii 7 alatt tartja harmadik folytatólagos előadását a szociáldemokrata nőmunkások szervezeteinek rendezésében. Az előadás címe: „Az egészséges nő higiénája”. Az előadást dr. Heller orvos által népszerűsített szexuális tanácsadó egészíti ki, mely közszükségleté vált és a külföldön népszerűsített tanácsadószerveket helyettesíti. Az előadás csak nők vehetnek részt.

Ujdonság! Ujdonság!
JOSEPH ROTH

HIQB

c. regénye.
Ara 84 lej

Fejre óta még egyetlen író sem dolgozott fel zsidó tárgyat olyan ragyogó és emelkedett nyelven, olyan feledhetetlenül megkapó szép képekben, az élmény akkora tűzével és mélységével, mint Joseph Roth „Hiqb” c. regényében. Kapható az új Kelet könyvostályában az ország és a postaköltség előzetes bekládása mellett (bélyegben is) vagy utólagosan.

Sürgős távirat a Budapestre utazó közönséghez

Az Orbis iroda jelent: 895 lejért utazhat Budapestre Kolozsvárról

Az utóbbi időkben olyan hírek kerültek forgalomba, hogy különböző intézkedések folytán ezentúl több filléres vonat nem indul külföldre. Ezt megcáfolandó, közöljük, hogy az Orbis iroda (Cluj-Kolozsvár, Kossuth Lajos ucca 7. Telefon 170.) december 28-ára hirdett budapesti filléres utazása minden ellenkező híresztelés dacára meg lesz. A legolcsóbb filléres utazás az Orbis iroda 895 lejes ára, mert a CFR által nem engedélyezett filléres kedvezmény csak egy részét hárítjuk át a közönségre, a nagyobb részét az Orbis iroda viseli. A 895 lejben bentfoglaltatik az ut Kolozsvárról Budapestre és vissza, valamint a magyar vízum is, ami az egyéni utazásnál 2000 lejbe kerülne. Az így elérhető óriási megtakarítás valóban filléres utazást jelent. Az Orbis iroda azért indítja 28-án a filléres vonatot Budapestre és nem előbb, mert azt akarja, hogy mindenki a családja körében tölthesse a szent ünnepeket. Viszont azért adja ilyen olcsón a részvételi díjat, hogy a legszegényebb embernek is módjában legyen a szilvesztert Budapestre és ot-tani rokonoknál, vagy ismerősöknél tölteni.

Indulás Budapestre december 28-án reggel 8.45.
Nagyváradról december 28-án délel 12.
Visszaérkezés Nagyváradra jan. 3-án délután 4 óra körül.
Visszaérkezés Kolozsvárra jan. 3-án este 8 órakor.
Ára: Kolozsvártól Kolozsvárig magyar vízummal együtt 895 lej.
Ára: Nagyváradtól Nagyváradig magyar vízummal együtt 520 lej.
Végő jelentkezési határidő: december 23 este 6 óra.
Jelentkezés helye Kolozsvár, Cal. Victoriei 7. (Kossuth Lajos ucca) Orbis iroda, Nagyváradon a Nagyvárad Napló szerkesztősége, vagy Blum József Rimanóczy ucca 4., Szatmáron a Szamos kiadóhivatala, Marosvásárhelyen Dr. Biró István, Str. Cogalniceanu 13.

Az utazáshoz utlevél kell, amit minden jelentkező utas a vonathoz hozzon magával.
Jöjjön velünk a legolcsóbb vonattal december 28-án Budapestre.

KÖZGAZDASÁG

Elkészült az új adókvetési és beszedési rendelet

Kilenc adókerületre lesz az országnak

A pénzügyminisztérium el készítette az új adókvetési, beszedési és ellenőrzési törvénytervezetet, amely a következő újításokat tartalmazza:

A országot 9 kerületre osztják, melyek élén egy kerületi igazgató áll, akinek hatáskörébe tartozik a törvények és rendeletek értelmében dönteni a kerületében előforduló összes adó ügyekben. Minden kerületben 3 adókvetési inspektor fog működni, egy a közvetlen adók, egy a forgalmi adók és egy a többi közvetett adók számára.

A kerületi inspektoroknak jogukban áll személyesen verifikálni a fontosabb adókvetéseket, nyomozásokat vezetni és kihágási jegyzőkönyveket felvenni.

A megyékben adókvetési adminisztratív hivatalok fognak működni, amelyek élén egy ellenőrző főnök áll. Ennek hatáskörét képezi az adóalanyok kivizsgálása, a nagyobb vállalatok könyvvezetésének veri-fikálása és állandó ellenőrzése. Minden megye egy a közvetett, mint a közvetlen adók tekintetében külön adókvetési körzetekre oszlik, mely körzeteket egy-egy ellenőr vezet. Az ellenőrök feladatát képezi információk összegyűjtése az adókvetésekre számára, a körzethez tartozó összes vállalatok könyvvezetésének veri-fikálása és

évente egyszer az adókvetési alanyok fizetőképességének felülvizsgálása. Mindazon gyáraknál, amelyek a pénzügyminisztérium ellenőrzése alá tartoznak, külön technikai ellenőrök fognak működni. A többi iparvállalatoknál

ugyancsak pénzügyi ellenőrök működnek annak a felülvizsgálására, hogy mily nyersanyagok dolgoztatnak fel és mily értékű kész áruk hagyják el az iparvállalatot.

Az új adókvetési tervezet a közel jövőben életbe is lép. A törvény tervezet azt jelenti tehát, hogy egy vállalatot, gyárat, mint a kereskedők az ellenőrök folytonos zaklatásának lesznek kitéve. Az ellenőrök évről-évre felülvizsgálják a könyveket. Tudjuk, hogy ez nálunk mit jelent.

A fizetőképesség megállapítása is teljesen az ellenőrök jóakarától függ. A törvény, ami általában a kereskedelmi törvényeinket jellemzi, csepeg a jóindulattól, de közben alkalmat ad arra egy-egy pontnál, hogy a pénzügyigazgatóság közegei saját belátásuk szerint intézzék a rájuk bízott vállalat sorsát az adóügyek tekintetében.

A törvény intenciója látszólag az, hogy azok a vállalatok, melyek immobilak, ne legyenek épen a pénzügyigazgatóságtól a zaklatásnak kitéve. Legalább erre vall a tervezet az a tétel, amely a vállalatok fizetőképességével foglalkozik. Vannak az adóban is jó és rosszszemű hátralekösök, nagyon helyes, ha ezt a pénzügyigazgatóság hivatalból tisztázza, de a vállalatok és üzletek részére kellemesebb, ha ezt a tisztázást nem egy megbízott utján, hanem kereskedők testületeinek meghallgatásával és véleményezésének kikérésével végzik.

A törvénytervezet vglges formája elérhető érdeklődéssel tekintenek közgazdasági körökben.

Tőzsde

Terménypiac: Erdélyben a vetés állása kitűnő, általában az egész országban kielégítő, csak Braila, Turcea és Râmnicul Sărat megyékben gyengébb a szárazság miatt. Az idejében elvetett buza kedvező körülmények között sarjad. Kedvező a vetés őszi rozsbán is. Visszaesés mutatkozik zabban és repcében. A vetés helyzete tehát kedvező, ami befolyást gyakorol a terménypiacra is, tehát a buza hiány most már nem fenyeget.

A terménypiacon bizonytalanság uralkodik. Az árhullámzás tovább tart, a Bácság és Bukarest között az elmúlt héten 100 lejes differencia mutatkozott.

Petróleum piac. A parlament most foglalkozik a petróleum értékre vonatkozó új törvényjavassalattal. A javaslat a következő új taxákat állapítja meg: Gazolin és benzín 0.785 sűrűségig kg-

ként 6 lej.

Speciális sűrűségű könnyű petróleum 0.786-0.800 sűrűségig Engie készülékkel desztillálva 85 százalékon tul 200 grammig kg-ként 1.50.

Könnyű denaturált benzín 0.728-0.740 sűrűségű, ipari szükségletre 1.50 lej, nehéz benzín denaturált 0.760-0.780-as 1.1ej.

Motorina 0.826-0.900-as 1.50 lej.

Minden speciális tüzelőanyag maximum 40 százalékos motorina tartalommal 0.870 sűrűségig 1 lej.

Ásványolaj 0.910-0.970-es 10 lej.

Parafin és stearin 10 lej.

Pakura 0.20 lej.

Füszerpia. Füszerezők közül a fekete bors kereslete a nemzetközi piacon meglehetősen jó. Fehér bors európai készlete aránylag nagy és elég áru is van uton, ami a piacot annyival is inkább nyomja, mert Londonban a baissespekuláció ismét akcióra lépett. Mindezeknek a körülményeknek hatása alatt az irányzat egy

GRAND-HOTEL

BUKAREST

Központ

GRAND-HOTEL

rendelkezésére áll

GRAND-HOTEL

Biztosan ki fogja Ön elcsigítani

GRAND HOTEL

BUKAREST

árnyalattal lanyhult. Szegefubors iránt az érdeklődés javult.
Szegefuszeg irányzata tartott.
A karácsonyi üzlet tetemesen gyengébb lesz a szokottnál.

Vaspiac. A kormány deviza és kontingentálási rendelete következtében a vaspiacot óriási áruhiány várható.

Az üzletmenet az elmúlt hetekben élénken mutatkozott, csupán az utóbbi napokban csappant meg némileg. Az áremelkedések következtében a fogyasztók fokozottabb mértékben fedezték szükségleteiket. Általában további áremelkedések várhatók, mert a durva cikkek áremelkedését a legtöbb készáru áremelkedése követi. A zománcéngyárak a lemezáru jelentékeny áremelkedése következtében szintén emelték áraikat, azonban aránylag csekély mértékben, azáltal, hogy az eddigi hat százalékos rabatot 3 százalékra redukálták. Jelentős kereslet volt az utóbbi hetekben öntvényekben és kimondott téli cikkekben. A hitelüzletek erősen csökkennek az egész országban, ami a vaskereskedők anyagi megszilárdulását vonja rövidesen maga után.

Élelmiszerüzletek déli zárórája Kolozsváron. A kolozsvári Kereskedelmi és Iparkamara a Munkügyi Minisztérium 215694/1932. számú döntése alapján a kolozsvári fűszer-, mézszáros-, hentes üzletek- és halkereskedők tudomására hozza, hogy mai naptól kezdve a déli záróra 13-15 óra között van.

Meghíusult a nemzetközi rézkonferencia. A Newyorkban megtartott nemzetközi rézkonferencia végleg meghíusult és a delegátusok már el is utaztak. A konferencián felmerült ellentétek az Egyesült Államok és Anglia vámpolitikája következtében áthidalhatatlanoknak bizonyultak.

Kétszertermő árpával kísérleteznek Lengyelországban. Egy poseni gazdálkodónak a szokatlanul enyheidőjárás következtében sikerült az idén második arparatást elérnie a földjén. Lengyel gazdasági körökben már az a terv merült fel ezzel kapcsolatban, hogy egy különleges arparajtával kétszerti termeléssel kísérletezzenek és pedig olyan módon, hogy először kora tavasszal, másodsor pedig a nyár elején vetnének arparát.

Munkásegynélőség Oroszországban. A szovjetkormány szakit az eddigi munkásegynélőség rendszerével, ami pedig egyik legfőbb alapelve a bolsevizmusnak. A szovjetkormány új tervezete szerint azonnal elbocsájtják helyükről azokat a munkásokat, akik indokolatlanul elmaradnak munkahelyükről, aki nem dolgozik, az nem kap élelmiszereket, viszont a szorgalmas és jó munkások élelmiszere-ellátását feljavitják.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELRE:
HIRDESSZEN AZ UJ KELESTEN

Cuza ismét a zsidók ellen vagdalkozott a parlamentben

Voltak-e Mózes korában keresztények? — kérdi Lupu. Parlament elé került a petróleum-illetékek felemeléséről szóló javaslat

Bucuresti-Bukarest, december 14. A kamara szerdai ülésén a petróleumilletékek felemeléséről szóló törvényjavaslatot tárgyalták.

Constantinescu Bordeni gheorghista államgásknak tartja a tervezet illetékeket amelyek súlyos következményekkel fognak járni a petróleumiparra nézve. Madgearu: Előbb az állam érdeke, azután a gyárosoké.

Ezután folytatták a felirati vitát. Le Buton bukovinai németpárti deklarációt olvas fel, amely különösen iskolai kérdésekkel foglalkozik.

Cuza és a parlamentarizmus Cuza a következő szónok, aki híve a parlamentarizmusnak, épp ezért tiltakoznia kell, hogy a felirati vitát jelenlegi petroleumtörvényjavaslatokkal megszakítsák.

Madgearu: Ön tavaly 8 és félórás beszédet tartott a felirati vitában, ezt hogy parlamentarizmusnak tekinti? A nyújtott petróleumjavaslat 1 milliárd vételt fog jelenteni az államnak.

Egy kormánypárti: Ez közelebb áll a beszéd szelleméhez, mint a rituális vilkosság.

Derűtlenség a zsidók bőrére Cuza ismételen megállapítja, hogy felirati vitát megszakítani a parlamentarizmus lebecsülését jelenti, majd hangsúlyozza, hogy az ország veszelemben forog. Hangoztatja a nemzet hitó elveket: Krisztus, király, haza! Egy többségi: És le a zsidókkal! (Nagy derűtlenség).

Cuza: Legfontosabb a morális probléma megoldása. A rablások, sikkasztások elszaporodtak. At kell szervezni a rendszert. Idézeteket olvas fel Hitler-féle forrásmunkákból.

Petre Andrei: Abból az országból, ahonnan forrásmunkát is tudnék önnek ajánlani.

Cuza: A liberálisizmus, az anyagiaság a szabadkőművesség és a zsidóság jellemzője ezt a kort. Így nem lehet karaktereket nevelni. A hadsereg el ki kell küszöbölni a zsidókat!

Weisz Aurél: Vagyok olyan román, aki nem ön.

Cuza ezután héberül idéz a bibliából. Landau: Ön az öcsönköltő nevében beszél? (Célzás Cuza fiára, aki ellen van vádak hangzottak el.)

Már-már... Más zsidó képviselők is közbeszólnak Cuza a zsidó képviselők feléjük tartanak, de a kvestorok megátolják a köledésüket.

Cuza ezután saját nevelőszerepéről beszél a diákság életében. Egy többségi: Megtanította őket a hitbeverésre!

Cuza: Az alkotmányosság csak külső, a király nevezi ki a minisztereket, az pedig a minisztereket és a parlamentet.

Tamandí liberális: Maga ezt már tavaly is mondotta.

Cuza: Már 40 éve hirdetem az igazságaimat. Ezután a választási törvénytervezet reformjáról beszél s követeli, hogy maradjanak meg az országos választások mellett.

A legfélelmetesebb probléma Attér a legfélelmetesebb problémára, a zsidókérdésre. (Nagy derűtlenség). Idézi egy régi román író művét, amely szerint ha nem védekezünk a zsidók ellen, meg fogják Romániát enni.

Ernest Ene: Ezt ezeltől 60 évvel mondtotta és ime, Románia nagyobb és hatalmasabb, mint valaha.

Cuza: Maga hallgasson, maga, mint a legfelsőbb bizottság elnöke, kizárta a fiait!

Landau: Mert cikuzt akart itt csinálni.

Cuza: Idézi Petre Carpot, aki szerint a zsidókat számáruyuknak megfelelően szabad csak engedni érvényesülni.

Hudita: A zsidó probléma nem létezik úgy, ahogyan azt ön állítja.

Cuza: Idézi a bibliából: Egyétek meg az idegeneket!

Dr. Lupu: Maga azt veszi ki a bibliából, ami magának konvenial. De lapozzon tovább és olvassa fel azt is, hogy ne gáncsold el felebarátodat. „Szeged felebarátodat, mint tenmagadat.“ Szeged sajnálom, hogy ilyen dolgokkal foglalkozik a parlament drága idejét, ahe

lyett, hogy komoly dolgokat hoznának elő.

Cuza idéz a bibliából, a kamatuzsorról szólva.

Lupu: A kamatellenes liga jásii gyűlésén résztvettem, ott egy pap a bibliából vett idézettel hangsúlyozta, milyen büns dolog a kamatszédés.

Éltek a Mózes korában keresztények Cuza ezután azt a részt idézi a bibliából, ahol állitólóg dögöket kell adni a keresztényeknek.

Lupu: Hiszen akkor, amikor a biblia készült, még nem is voltak keresztények! Mit akar itt nekünk bebeszélni. (Nagy zaj a cuzisták oldalán, Lupu felé egyik cuzista képviselő odakiálaja: örült!)

Lupu: Maga szemtelen, séggyelje magát.

Cuza ezután Dobrogeanu Gheráról beszél, akinek könyvei megmételtyezték az ifjúságot. Azelőtt Katznak hívták ezt az író.

Lupu: Dobrogeanu Ghera a mi irodalmunk disse volt. Ha azelőtt Katznak is hívták, még sem lehet egy napon említeni az ön intellektusaival, mint Prelipeanu.

Cuza panasolja hogy Bukovina és Besarabia tele van zsidókkal.

Landau: Nyomorognak! Cuza: Egy cionista delegáció Titulescunál is járt, valami Weissmann vezetésével. Hogy ki lehet az, nem tudom.

Landau: Maga deklaráta képviselőnek.

Cuza: Itt akarják megalakítani a cionista államot.

Kifogásolja ezután, hogy az ismeretlen hős szobrán nincs kereszt, mert hátha zsidó az eltemetett katoná. A zsidóság ellen győzelmes mozgalmak vannak Németországban, Ausztriában, Kanadában. Nem kell séggyelnünk magunkat, ha mi is megoldjuk a problémát.

Lupu: És mi a megoldás? Cuza: Ki kell őket küszöbölni! Ezután ismerteti programját.

A perzsa kormány nem járult hozzá, hogy az Anglo-Persian Oil konfliktus ügyét a hágai állandó bíróság elé vigyék

A népszövetségi tanácsot is foglalkoztatni fogja a vizsály ügy

London, december 15. A perzsa kormány nem járult hozzá ahhoz, hogy az Anglo-Persian Oil ügyében támadt konfliktust a hágai állandó nemzetközi döntőbíróóság elé vigyék döntés céljából. Perzsia azt hangoztatja, hogy a koncesszió annak idején fenyegetésekkel presszionálták ki, a társaság nem fizetett jövedelmi adót, Perzsia rész-

sedése a haszonból minimális volt s a társaság nem teljes enegiával fekdtt bele a petróleummezők hasznosításába. Ezzel indokolják a koncesszió-megvonását.

Az angol-perzsa vizsály ügye valószínűleg foglalkoztatni fogja legközelebbi ülésén a népszövetségi tanácsot.

Megtalálták azt az üzletet, ahol Nicolaescu kötelet vásárolt felesége meggyilkolására?

Döntő bizonyítékokat produkál a vizsályat Nicolaescu ellen

Bucuresti-Bukarest, december 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A Militari uecai nyomozás, miután Nicolaescu ügyvéd még mindig tagadja, hogy ő gyilkolta meg Boteanuét és azt állítja, hogy csak segédkezett felesége öngyilkosságánál, annak bizonyítására irányul, hogy Nicolaescu mindkét bűntettét elkövette. Ecélből a bukaresti rendőrség közegei azokat az üzleteket akarják felkutatni, amelyeknél Nicolaescu a gyilkosság elkövetésére szolgáló eszközöket vásárolta. Így találtak egy üzletet, amelyben a kiszolgáló személyzet azt a vallomást tette, hogy néhány

nappal a gyilkosság előtt ott járt egy fiatal férfi egy nő társaságában. A nő kötelet választott ki, míg a férfi pedig azt a megjegyzést tette, hogy a kötel rövid, hosszabbat kell venni.

Ugyancsak megtalálta a rendőrség azt az üzletet is, ahol Nicolaescu a gyújtogatási terv számára pléhedényeket szerzett be. A pléhedények mind-egyike 20 liter térfogatu s azokat tegnap fel is vitték a vizsálybíró irodájába. A nyomozás döntő bizonyítékokat akar szerezni afelől, hogy Nicolaescu előre készült borzalmas tettére és védekezése nem állhat fenn.

Lugoseanu holnap kezdi meg külföldön a hitelezőkkel való tárgyalásokat

Lugoseanu ipar és kereskedelmi miniszter holnap este utazik külföldre a értékpapir-tulajdonosokkal és a Népszövetség pénzügyi bizottságával való tárgyalások megkezdésére.

Bucuresti-Bukarest, december 14. A genfi tárgyalásokat Roger Auboin pénzügyi szakértő bukaresti tárgyalásai teszik aktuálisá. Auboinnak igen fontos missziója volt és tárgyalásainak eredményéről miniszterközi értekezleten informálta a kormány tagjait. Auboin ma felkereste Anghelescu bankkormányzót, majd Madgearu pénzügyminisztert, akikkel beható tárgyalást folytatott a küszöbön álló megbeszélésekről. Január folyamán egy bizottság, amelynek tagjai Stanescu, Zuceanu és Tutuc, fog utazni Genfba és Párizsba, hogy a hitelezőkkel végleges tárgyalásokat lefolytassa.

Lugoseanu ipar és kereskedelmi miniszter holnap este utazik külföldre a értékpapir-tulajdonosokkal és a Népszövetség pénzügyi bizottságával való tárgyalások megkezdésére. Beavatott körök szerint Madgearu pénzügyi javaslatai már azoknak a feltételeknek felelnek meg, amiket a Népszövetség pénzügyi bizottsága az együttműködéssel kapcsolatosan kikötött. A tárgyalások befejezése után lesz a kormány abban a helyzetben, hogy az új költségvetést végleg összeállítsa. Egyelőre a tisztviselők és nyugdíjasok helyzetét vizsgálják felül, ami a legnagyobb fontosságú az új büdzsé összeállításánál.

Nyomda-anyagot

durschus, quadrát, cimírásit is n a gy menniségben keresünk megvéteire

Cim a kiadóban

Nagy Pál a szanatóriumba szállították

Cluj-Kolozsvár, december 14. (Az Uj Kelet tud.) A budapesti nagy siber-pama kirobbanása óta Kolozsváron fogvatartott Nagy Pált orvosi szakvélemény alapján tegnap a Park-szanatóriumba szállította dr. Hirsch Elemér védőügyvéd. Nagy Pál ügyében egyéb ként fordulat még azért nem állott be, mert a vizsálybírónak Bukarestbe küldött átiratára még nem érkezett válasza. Így a letartóztatottat a szanatórium szobájában is őrzik.

Harmincöt diák tüntetett szerdán este Kolozsvár Főterén

Cluj-Kolozsvár, december 14. (Az Uj Kelet tud.) Szerdán este váratlanul diáktüntetés robbant ki Kolozsváron, ami a Főter környékén a lakosság körében nagy riadalmat keltett. Mintegy harmincöt diák, egy fiatalemberrel az élükön tüntető menetben jártak körül a Szent Mihály templomot, a zsidókat abengolták. Nagyromániát éltették és hazafias dalokat énekeltek. Az azonnal értesített rendőrség erős legénységgel érkezett a Főterre, de beavatkozásra nem is volt szükség, mert kilenc órakor a diákesport békésen szétoszlott.

Dr. KULCSAR ISTVAN:
Bevezetés az individuál pszichológiába

Tartalmi kivonata: Az ösember lélekismerete. — Az egyén, mint célirányította egység. — A szervek fogyatéksága. — A „fiziológias fogyatékság“. — A fogyatékság létrejöttének tényezői. — A fogyatékság-érzés kompenzációja, a személyiség fejlődésvonala. — Az ideges jellem. — A tehetség. — Gyerekkori hibák. — Idegesség és elmebaj. — Elzúllás és bűnözés. — Szexualitás problémája. — A kutura. — Nevelés. — Az idegesség gyógyítása. — Önevelés. — Függelék: Az individuálpszichológia története.

Ára 98 Lei. — Kapható az UJ KELET könyvostályában.

A „ZSIDÓ“ Marx

Írta: Szabó Imre

A tartalomról: Rabbi Levy Marx családjá — Marx Károly zsidó környezete — Marx és a Rotschildok — Bauer és Marx zsidóvitája.

A finom papiroson nyomott példányok

ára 30 lei

Az egyszerű kiadás ára: **15 lei**

Megrendelhető bélyeg előzetes beküldése mellett is az Uj Kelet könyvostályában Cluj, Str. Baron L. Pop 10.

MŰSOR

ember 16.

rammofón. 20: F

ngv. 9.30: Hírek.

ontos időjelzés, id

3.30: Diákféltára.

4.45: Pontos idője

5: A jótékonyas

mandits-jazz. 6.30

20: Külügyi negye

n emlékezete. Pap

Beethoven-est. 9.30

ek, majd cigán

10.30: Mozart sz

ene.

Falstaff c. operáj

Marica grófnő.

ek.

hoven hangv.

rammofón.

rmónikus hangv.

űf. hangv.

űf. hangv.

goraszonáták.

ngv.

ember 17.

rammofón. 21: K

angv. 9.30: Hírek.

hangv. 12.25: H

elzés, időjárás.

melkjátékoóra. 4.4

elzés, hírek. 5: M

5.30: Mit üzen

óták. 7.20: Carn

erjesztő előad

9: Előadást. 1

járás, hírek, ma

ek.

társaság segít

zene.

n művei.

fón.

ol zene.

dalok.

TESEH

z azó 3 lej, vas

Legkisebb apró

átkeresőknek 10

Apróhirdetése

Jellegű levele

ha portóbélyes

vsn.

etést és szakadá

k. Hirsch férf

a. 15.

francia- és ang

n olcson a legúj

ését, csakis sajtó

ei 139. sz. (hátt

t kőser tehát

va is), valami

es turó kaphat

Str. Filipe

szótt vegetári

kapható. Csak

66 oktatósi met

l napi 2-3 óra

nkát. Cim a k

gyári

raktár

ozsvár. Kérje

ntát, árlapotl

en

Lajcsi

HIREK

Mari és Ludwig Satz

A Mari valahonnan a csiki havasok közül került be a városba. Szokatlan volt eleinte neki a városi szük ketrecbe szorított élet, de rövid hat hónap után olyan óriási haladást tett, hogy sajátkezűleg be tudja ma már igazítani a rádióban Motalát, ha a hangszóró torzítva hozza...

Mari egy hete a színházba készül. Délelőtt az ebéd mellé, este a vacsora mellé a színházat kapjuk Mari részéről előételnek s őszintén szólva, ugy szeretnék ezen a színházi dátumon tullelni, mint egy váltó beváltási lejáraton. Végre vasárnap délutánra elhatározottam, hogy a színházba menetel és vasárnap nem akartam az innepi hangulatot azzal megzavarni, hogy megjegyzést tegyek az előadástól.

Este el voltam arra készülve, hogy vacsora helyett Mari minden bizomnyal böles kritikái megjegyzéseit kell a színházról meghallgatnom. Mari azonban a legnagyobb meglepetésemre hallgatott. Sőt, mikor leszde az asztalt sem mutatott háilandóságokat a beszédre. Itt valami baj történt...

Hát hogy tetszett a színház? — próbáltam vallomásra bírni

— Szép volt! — hangzott az óvatosan megformulzott rövid válasz.

— Mit játszottak?

— Valami zaccos játék folyt a deakok...

— Zaccos?

— Az! Zaccosnak elég zavaros volt. Te jó isten! Csak nem a Ludwig Satzot nézte meg a Mari?

— Aztán kik voltak a színészek?

— Attéle zsidók! — volt a válasz.

Krach. Ez méis a Satzékát látta. Sokat érthetett belőle.

— Aztán mi történt tovább? — faggattam.

Mari rezignáltan leqintott:

— Nem értettem én abból egy fjaszót sem! Csak annit láttam, hogy valami nagy baj lehetett mer' nagyon veszekedtek a zsidók!

Katz László.

Dr. Glücksthal Sámuel a magyar főrendiház tagja. Budapestről jelentik: A Budapest főváros tanácsa legutóbbi ülésén négy tagját bevezette a felsőházba, a delegátusok között dr. Glücksthal Sámuel is, aki már régebben is képviselte Budapest városát. Dr. Glücksthal érdemeinek elismeréséül a városi képviselő-testület ellenzéki tagjai is melléte szavaztak, úgy hogy dr. Glücksthal nagy többséggel választották meg a főrendiház tagjává.

Nagy angol napilap indult meg Palesztinában. Jeruzsálemből jelentik: Gersehon Agronsky szerkesztésében és kiadásában a napokban Palestine Post cím alatt nagy angol nyelvű újság jelent meg. A lap terjedelme nyolc nagy oldal. Kiadóként „Palestine Bulletin Limited” szerepel. Programjában a lap céljaként a Palesztina-mandátum végrehajtásának követeléseit jelöli meg.

Napi fáradtságát, gondját elfelejti, ha fürdőjébe Velosa pezsgő fenyőtablettát tesz.

Kiosztották a Nobel-díjakat. Stockholmól jelentik: Az évente szokásos Nobel-ünnepség a stockholmi Hangversenyház nagytermében a svéd király és a királyi családnak a fővárosban időző tagjai jelenlétében folyt le. Általában sajnálattal vették tudomásul, hogy az ideai irodalmi Nobel-díjjal kitüntetett Galsworthy betegsége miatt nem vehetett részt az ünnepségen. Helyette a stockholmi angol követ vette át az irodalmi díjat. A Nobel-alapítvány elnöke, Hanarskjöld volt svéd külügyminiszter tartotta a megnyitó beszédet, majd Söderbaum professzor indokolta meg hogy miért tüntették ki a vegyészeti díjjal dr. Irving Langmuirt, az amerikai General Electric Co. mérnökét. Sir Charles Sherrington oxfordi angol orvos és Edgar Douglas Adrian cambridgei egyetemi tanár kitüntetését Liljestrant professzor nyújtotta. Ezután a megjutalmazottak a Nobel-díj összegét és a kitüntetésről szóló okiratot átvették a királytól, majd Anders Osterling svéd költő, a svéd akadémia tagja ismertette Galsworthy életét és munkásságát. Mint ismeretes, a fizikai Nobel-díjat, valamint a béke-díjat az idén nem adták ki.

Cluj legkiválóbb cégei vannak képviselve

A Kereskedelmi és Iparkamara karácsonyi vásárán amely a Kamara új bérpalotájában nyílt meg. Megemlítünk egy pár nagyobb céget: Gyórák és üzemek: Energia (villamos üzem), Iris (parcellán-gyár), Villamos Művek, „Phönix”, Avedis et Gáspár, szőnyeggyár, Szamosujvár, Celuloid-gyár, Dombria szövészetű műterem, Tunggram, „Eleterica”, „Kalapkirály”, Sipos Jenő Kern et Co. Continental, Bernát papírüzlet, Cultura, Minerva, Onisor könyvkereskedések. Köfőttárak: Harisnya Ház, Tricotaj cég, City drogéria, dr. Erdélyi, Színházi cukorkaüzlet, Sálak-csemegeüzlet stb. A karácsonyi vásár nyitva van reggel 8-tól este 8-ig. Beléptíj 5 lej. A vásár kasszájával kapható az utazási igazolvány is, amivel a vidéki közönség féláru jeggyel utazhatik vissza a következő városokba: Torda, Szamosujvár, Dés, Beszterce, Naszód, Nagyenyed, Abrud, Compeni, Gheorgheni, Marosvásárhely, Szászrégen, Bánffyhungad.

A Zsidó Nőegylet teadélutánja. Vasárnap, f. hó 18-án délután 5 órakor a Newyorki télikertjében teadélutánt rendez a Zsidó Nőegylet.

Emil Jannings Moszkvába készül. Moszkvából jelentik: A világhírű német filmszínész, Emil Jannings a közeli napokban az orosz fővárosba érkezik. Jannings több német híres filmszínész társaságában utazik Moszkvába, hogy ott a szovjetorszag filmművészetét tanulmányozza. Szó van arról is, hogy Jannings két-három estén át nyilvánosan is fellép valamelyik moszkvai színpadon.

Nagy tisztogatást rendez Moszkva a kommunista pártban. Moszkvából jelentik: A kommunista párt központi bizottsága elhatározta, hogy 1933-ban „esiztkát”, azaz általános sóprést rendez. A párt tagjait és a tagsági jelentkezéseket revízió alá veszik, és december 11-ike után új tagokat egyáltalán nem vesznek fel. A „esiztkát” tulajdonképen Lenin vezette be 1921-ben, 1922-ben és 1928-ban hasonlóképen nagy tisztogatást vittek véghez a pártban, amikor összesen 260 ezer tagot zártak ki. 1928-ban Trockij hibeit dobták ki a pártból.

A gyermek is örömmel veszi a biztos hatása Koprol hashajtó esokoládét.

Megtalálták Nagy Péter hajójának roncsait. Stockholmól jelentik: A svéd mérnökök a legközelebbi napokban kezdik meg az előkészületeket Nagy Péter orosz cár 1719-ben elsüllyedt hajójának kiemelésére. Wachmeister gróf, korvetkapitány és a helsingforsi muzeum vezetőjével jelenleg a hajóroncs fekvésének pontos adatait állapítja meg. Nagy Péter hajójának roncsai között csaknem 200 millió korona értékű arany fekszik.

Premier Mától, péntektől kezdve Frank Arnau világhírű regénye filmen Premier Halálra ítélem! modern, lebilincselő, izgalmas bűnügyi történet. Főszerepekben: Gerda Maurus, Karl Ludwig Diehl.

Katasztrófális sziklaomlás Madridban. Madridból jelentik: Az Albacete kerületben levő Alcázar de Jucar négy házat lesodorta és rombadöntötte. A házak lakói közül tizenegyen életüket vesztették, tizennégyet súlyos állapotban szállítottak kórházba.

Elégett egy motocsónak az Elbe torkolatán. Berlinből jelentik: Az Elbe torkolatban egy vitorlás motocsónak motorja felrobbant s a jármű tüzet fogott és elégett. Három utasát sikerült kimenteni a tűzhalál elől. Egési sebekkel kórházba kerültek.

Mussolini bejelentette az olasz kormány tiltakozását a dalmáciai olaszellenes tüntetések miatt. Rómából jelentik: Mussolini a szenátus ülésén bejelentette, hogy az olasz kormány belgrádi követe utján tiltakozott a dalmát városokban rendezett olaszellenes tüntetések, valamint középkori olasz emlékek megrongálása, illetve megsemmítése miatt.

Jégzajlás a Dünán. Rigából jelentik: Jégzajlás szétszaggatta a Düna pontonhidját és a pontonok egy részét a lett fővárostól 5 kilométer távolságra sodorta. A jégzajlás egyik pontonon gépkocsit és öt munkást magával ragadott. A munkásokat sikerült kimenteni veszélyes helyzetükből. Egyikük a mentési kísérleteknél súlyosan megsebesült s kórházba kellett szállítani. A közlekedés a Düna két partja között a lett fővárosba előreláthatólag négy napon át szünetelni fog.

A nemzetközi spekuláció felhagyott a font elleni akciókkal. Londonból jelentik: A nemzetközi spekuláció felhagyott a font elleni akciókkal. Meg vannak győződve arról, hogy a pontos fizetés az elkövetkező hadiadósság rendezésénél Anglia esélyeit megjavítja. Az angol valuta mostani megszilárdulása tulajdonképen már a jövőben várható dolgok eszközpótlása.

Európa ideai buzaszükséglete 43 millió métermázsával kevesebb, mint tavaly. Rómából jelentik: A nemzetközi mezőgazdasági intézet szerint Európa buzaszükséglete 43, az Európán kívül eső országoké 5 millió métermázsával kevesebb, mint az elmúlt évben. Az ideai termésből így körülbelül 180 millió métermázsára marad meg átmeneti készletnek.

Napok óta öldöklő harc folyik Bolívia és Paraguay csapatai között. Newyorkból jelentik: Paraguay és Bolívia határterületén, a Gran Chaco fensíkon, a Tavedra erőd birtokáért napok óta öldöklő harc folyik a konfliktusba került két állam csapatai között. Az ütközetben elesettek száma eléri a huszretet.

Verselő parasztek a tábla előtt. A kolozsvári tábla előtt érdekes tárgyalás zajlott le esütörtök délelőtt. A vádlottak Onet Nicolae és Roman Nicolae aradi parasztek emeber-ek, akiket sajtó utján elkövetett rágalmozás miatt perelt be Mircea Nicola, aradi pap. A per előzménye: a mult év nyarára nyulnak vissza, amikor a papnak különböző konfliktusai voltak a falulelekkel. A konfliktusok visszhangja az volt, hogy a Glasul Românulor című néplapban Onet Nicolae és Roman Nicolae sértőhangú verset irtak a papról, aki ezután sajtóperet indított a két parasztember ellen. A törvényszéken Dunca ügyvéd képviselte a vádlottakat, akiket tizenöt-tizenöt napi elzárással és kétezer lej pénzbüntetéssel sújtottak a bírák. A táblánál Dunca kérte a tárgyalás elhalasztását, valamint egy néhány parasztembernek tanukénti megidézését. A tábla elfogadta az ügyvéd propositionját és a bizonyítás kiegészítéséig elhalasztotta a tárgyalást.

Bojer ismert norvég író fiát Amerikában kommunista propaganda miatt tartóztatják. Oslóból jelentik: Nagy felűnést keltett az a Newyorkból érkezett hír, hogy Bojer ismert norvég író fiát, aki évek óta Amerikában a General Electric mérnöke volt, kommunista propaganda és fontos üzemi rajzoknak a szovjet számára történt kiszolgáltatás gyanúja miatt letartóztatják.

Aki betegségtől meg akarja óvni magát, aki nyugodt idegeket akar, vegetárius kosztot egyék. Minden más vegetárius vendéglőnél izesebb kosztot ad: Dr. Horváth Jenőné Cina étterem (Jókai ucca.)

Belefulladt a jéghideg Sármas patakába. Megrendítő szerencsétlenség történt esütörtök este a közeli Sármas községben. Váradi Gyula Sármas községbeli lakos este későn haza felé igyekezett a munkájából. Az ucca keresztül vezet a sármaspataki hidon és Váradi Gyula a sötétben nekiment a híd karfájának, mely a ránehezedő súlytól letört és Váradi beleesett a vízbe. A patak nem tudta elviselni, de a szerencsétlen ember nem tudott uszni s így mire a felbeliek meghallották a segélykiáltásokat Váradi elmerült és belefulladt a jéghideg vízbe. Az ügyesség megadta az engedélyt a Váradi eltemetésére.

Keresztek a zsidó fronton. Irta: Dr. N. M. Gelber. fordította: Dr. Kupfer Miksa. A zsidó történelem legérdekesebb fejezeteit tárja fel ez a pompás könyv. Tizenhárom rendkívül érdekes monográfia a történelem azon keresztény alekjairól, tudósokról, írókról, fejedelmekről és diplomatákról, akik páratlan odaadásal küzdöttek a zsidó nép jogaiért és szebb jövőjéért. Palesztina felépítéséért, olyan időben, amikor ezt maga a zsidó nem akarta. A könyv ára füzve 90 lej. Kapható az Új Kelet könyvostályában.

NAPRÓL NAPRA

Kemál elrendelte, hogy az arab „Allah akbár” helyett a müezzinék ezentúl a török „Tanri uludur”-t kiáltják. A papok sem nevezhetik a jövőben Allahnak az Istent, hanem a török Tanri nevet kell használniok az imákban.

A londoni Arsenal sporttelepén új tribünt építetett. Ennek kedvéért két házat meg kellett vásárolniok, amelyeket azután lebontattak. A tribün legmagasabb pontjaira liftek viszik a közönséget. Az építmény alsó részét kávéháznak, bárnak, teaszalonnak, fodrászüzletnek és más kereskedéseknek adtak bérbe, ugy, hogy néhány év alatt meg fog térülni a klubnak az építkezési költségösszeg.

Madrid Cuatro Vientos nevű repülőterén Emilio Copano pilóta a levegőben esküdtött örök hűséget menyasszonyának, Elisa Prieto pilótának. A jegyesek az anyakönyvvezetővel és két tanúval a magasba emelkedtek gépükön s ezer méter magasságban kötötték meg a házasságukat.

Az ipari vegyészek londoni kongresszusának bankettjén a résztvevők frakkjaikhoz színes mellényeket viseltek. A demonstrációs jellegű ujtásnak sikere volt. Egyes westendi szabók már készítenek is színes frakkmellényeket.

Miss Diana Churchill, Winston Churchill leánya házasságot kötött John Baileyvel, egy milliommós pénzember fiával. Az uralkodópár remek arany- és emaltóleltékészletet ajándékozott a menyasszonynak házassági ajándéku.

Cartonnet francia melluszó világrekorder, akit losangelesi gyenge szereplése miatt több hónapra eltiltottak a versenyzéstől, starttilalmának lejártá után első versenyén a 200 yardos melluszásban 2 perc 25.6 másodperccel új világrekordot állított fel.

A professzionista futball nem mindenben váltotta be a reményeket Franciaországban. Franciaország a professzionizmus alig egy évi fennállása után a következő szezonban át fog térni az olasz-svájci vegyes profi-amatőr rendszerre.

Az angol király karácsonykor a londoni rádióban ünnepi üzenetet intéz a birodalom valamennyi angoljához. A királyi szöveget az összes angoliai rádióállomások közvetíteni fogják hallgatóiknak. A dominionok és a gyarmatok számára az angolai rövidhullámú világadó állomás fogja közvetíteni a királyi üzenetet.

A kolozsvári magánalkalmazottak az aranyvasárnapi munkaszünet felfüggesztése ellen. A kolozsvári magánalkalmazottak ismét népes küldöttségben jelentek meg, szerdán, december 14-én délelőtt a városházán, hogy a kereskedők körök által tervezett aranyvasárnapi munkaszünet felfüggesztése ellen tiltakozzanak. A mintegy kétfőszáz főre rugó küldöttség szónoka kifejtette, hogy a kereskedőknek a vasárnapi munkaszünet felfüggesztésére irányuló, kívánása törvénytelen s azonkívül indokolatlan is, mert annyi a munkanélküli hogy az esetleg munkatorlódat segédezők alkalmazásával kell lebonnyolítani. A kereskedők által tervezett munkaszünet felfüggesztés a munkanélküliséget fokozza s ezt megakadályozni épen a város feladata, amely az egyre jelentkező munkanélküliek támogatását kénytelen vállalni. A küldöttséget dr. Deleu primár távollétében Flaviu Laurentiu helyettes polgármester fogadta, aki tanácskozára kérte dr. Chirila munkaügyi vezérfelügyelőt. A küldöttség megbízottjaival folytatott tanácskozáson megállapodtak abban, hogy az aranyvasárnapi munkaszünet felfüggesztése elleni tiltakozást a munkaügyi felügyelőség még a mai napon tudomására adja a munkaügyi miniszteriumnak s azonkívül a Magánalkalmazotti szervezet és a Sfatul kiküldöttséivel megbeszéléseket indít a december 22. 23. 24 napokra elrendelt záróremeghosszabbítás és déli szünet felfüggesztése ügyében s az érdekeltek bevonásával rendezi az alkalmazottak déli munkaszünetét, valamint a túlórázások törvényben előírt megfizetésének kérdését. A küldöttség ezután zárt sorokban a városházáról a szervezet helyiségébe vonult.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Anglia, Olaszország, Csehszlovákia fizetett Amerikának a mai törlesztési napon

Sulyos nehézségekbe ütközik a francia kormányválság megoldása

Herriot kap újra kormányalakításra megbízást? Anglia a fizetésteljesítés ellenére is a hadiadósságok törlése mellett van. Amerika bizottságot küld ki a hadiadósságok új rendezésére

Párizs, december 15. Lebrun köztársasági elnök megkezdte a kormányválság megoldását célzó tárgyalásokat. Jeanney szenátusi és Bouisson kamarai elnökök meghallgatása után audiencián voltak az elnökkel Beranger és Malvy törvényhozási pénzügyi bizottsági elnökök, majd sorra következtek Caillaux és Bienvenu Martin, Laurent Eynac, Maurice Ordinaire, Leon Blum és Tardieu vezető politikusok. Ugy hírlik, hogy a kihallgatásra meghívottak Herriot új megbízatását ajánlották az elnöknek, aki magához kérte a leköszönt elnököt. Valószínű, hogy Lebrun Herriot-t designálja, de az kétséges, hogy Herriot elfogadja-e az új kormányalakítási megbízást. Kombinációban vannak még rajta kívül Daladier és Caillaux is.

A megoldási tárgyalásokkal kapcsolatban politikai körökben megállapítják, hogy az új kormány, bárki is kerüljön élére — egyáltalában nem lesz könnyű dolga az Amerikával szemben a hadiadósságkérdésben elhatározott magatartás vállalásánál. Az új kormány kénytelen lesz a parlamenti akaratot az adósságok elleni általános offenzívának feltüntetni.

Több lap azt hangoztatja, hogy Herriotnak vissza kell kerülnie a kormányelnökségbe, mert nem nélkülözhető az ő diplomáciai művésze most, amikor Franciaországnak ki kell szabadulnia a fizetési megtagadása következtében beállott nehéz helyzetből.

és meg kell engesztelnie Amerikát. A baloldali valószínűnek tartja, hogy Herriot a mostanihoz hasonló összeállítású kabinet élén vissza fog térni a kormány élére.

Ennek ellenére is azonban a kormányválság megoldása nehézségekbe fog ütközni. A helyzet még egyáltalán nem mondható tisztázottnak. A miniszterelnök jelöltek között Paul Boncourt, a lemondott kormány hadügyminiszterét is emlegetik.

Lebrun elnök ma folytatja kibontakozásra irányuló tárgyalásait a politikai vezető személyiségekkel.

Egyébként az angol sajtó Herriot kormányának visszalépése alkalmából méltatja a francia miniszterelnök államférfiúi érdemeit s kiemeli, hogy a kormányváltozás sem fog jelenteni változást a két ország viszonyára.

A német lapok Herriot távozása alkalmából azt hangoztatják, hogy a háború utáni francia miniszterelnökök közül ő tett legtöbbet a francia-német viszony barátságossá fejlesztése érdekében.

London, december 15. Az alsóház ülésén a beteg Macdonald helyett Neville Chamberlain kincstári kancellár nyilatkozott a hivatalos kormányálláspontról a hadiadóssági vitában. Hangoztatta, hogy Anglia évek óta a háborúból származó pénzügyi követelések teljes törlése mellett tört lándzsát, de ennek elérése eddig nem sikerült. Most is azon az állásponton vannak,

hogy a Hoover-moratórium előtti állapot semmiképpen sem állítható helyre anélkül, hogy a világgazdasági válság újabb katasztrofális kimélyülését ne hozná magával.

A fizetési kötelezettség e pillanatban kétségbevonhatatlan s mert Amerika ragaszkodik a teljesítéshez, az angol kormány nem tagadja meg a fizetést, mivel az összeg a jelenlegi nehéz helyzetben is megfizethető. A mai teljesítés mellett azonban sürgősen szükséges olyan megoldás keresése és létrehozása, amely a két államnak, de egyúttal az egész világnak is hasznára lesz.

Egyidejű jelentés szerint a mai esedé-

kességi napon az Angol Bank a Federal Reserve Bank utján aranyban fizette ki esedékességét az amerikai kincstári hivatalnak. A teljesítési összeg 95 és félmilliárd dollár.

Hoover újra üzeni fog

Washington, december 15. Hoover üzenetet intéz a kongresszushoz a hadiadósságok kérdésében. Beavatott helyről származó információk szerint az elnöki üzenet külön ki fog térni Franciaország és Belgium fizetési megtagadásai elhatározására, de meg fogja említeni a többi kis államokat is, amelyek az esedékességi napon szintén nem tesznek eleget fizetési kötelezettségüknek. Hoover javasolni fogja az üzenetben, hogy a kongresszus küldjön ki bizottságot a hadiadósságok kérdésének tanulmányozására és az új

rendezés előkészítésére.

Washington, december 15. A csütörtöki napra esedékes hadiadóssági összegek negyötöde befolyik az amerikai kincstári hivatalba.

Amerikai kongresszusi körökben oktalannak és hálátalannak minősítik Franciaország most vállalt magatartását. Kétségtelenné tartják, hogy a franciáknak a meginduló adósságrendező tárgyalásokon nehéz dolguk lesz s vajmi csekély engedékenységre számíthatnak.

Egyidejű jelentés szerint Olaszország megfizette hadiadóssági esedékességi összegét az Egyesült Államoknak. A cseh szlovák kormány az esedékes összeget a cseh jegybank amerikai dollárköveteléséből szintén a washingtoni kormány rendelkezésére bocsátotta.

Ujabb szovjetkém-szervezetet leplezett le a sziguranca Konstancában

Nő volt a kém-szervezet vezetője

Bucuresti-Bukarest, december 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A konstancai államrendőrség újra nagyszabású kémhálózatot leplezett le. A sziguranca hónapok óta készíti elő a leplezést, mert már régóta megfigyelés alatt tartja azokat az elemeket, akik gyanút ébresztettek a sziguranca informátoraiiban.

A legújabb leplezett kém-szervezet

központja Odesszában volt. Érdekes, hogy a kém-szervezet vezetője nő, aki Moszkvában kémiskolát végzett. A kém-szervezetben rajta kívül egy moldovai szovjetfutár végzett vezető munkát. A sziguranca eddig tizennyolc letartóztatást fogantatosított, de további letartóztatások is várhatók.

Ujra komitácik támadták meg a román határőröket Dobrudzsában

Diplomáciai jegyzékváltás készül Románia és Bulgária között

Bucuresti-Bukarest, december 15. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A bolgár komitácik egyre sürribben megismétlődő támadásai már komolyan foglalkoztatják a kormányt is. Annak ellenére, hogy diplomáciai jegyzékváltás készül Románia és Bulgária között a komitációs támadások megakadályozására, a dobudzsai határszélén még mindig tartanak a komitácik

garázdálkodásai.

Legújabb jelentés szerint a december 14-re virradó éjjel nyolc bolgár komitációs megtámadta a 26-os számú határőrházát és megkísérelték a határon való átkelést. Tűzharc keletkezett, melynek során Jonita Matei katona megsebesült. A komitácik közül többen sebesülten vultak vissza.

Két-hárommilliárd lej évi költségvetési megtakarítást jelent a külföldi hitelezőkkel való megegyezés

Bucuresti-Bukarest, december 15. Roger Auboin december 22-ig marad az országban, azután Párizsba utazik, ahol ő is részt fog venni a külföldi adósságok amortizációjának felfüggesztését célzó tárgyalásokon. Románia részéről Lugoseanu,

Stanescu, Tutuc és Zauceanu fogják ezeket a tárgyalásokat folytatni, akik holnap este utaznak el.

Lugoseanu előbb Genfba megy, a többiek egyenesen Párizsba. A bizottság fontos instrukciókat kapott a kormánytól.

Kérdés az, hogy Genfben elfogadják-e a román álláspontot, mert ha igen, úgy a hitelezőkkel való tárgyalások csak formális jellegűek lesznek. Az évi költségvetésben Románia kívánságainak teljesítése, illetve elfogadása 2800—3000 millió lej megtakarítást jelentenek. Románia Charles Rist jelentése alapján kívánja a megegyezést, de a Népszövetség tulásbamenő ellenőrzését nem fogadja el.

Párizs, december 15. Párizsban egy bizottság alakult Pierre Taitinger képviselő elnöklétével, amelynek célja Románia és Franciaország kapcsolatának kimélyítése. A bizottság ezt elsősorban gazdasági téren, másodsorban társadalmi téren (előadások, utazások, stb.), harmadsorban pedig politikai téren kívánja megvalósítani.

Az osztálysorsjáték húzása

Bucuresti-Bukarest, december 15. Az osztálysorsjáték csütörtöki húzásán nyertek: 900.000 lej 38.423, 50.000 lej 66.171, 20.000 lej 48.534, 39.781, 15.000 lej 52.437, 56.579, 21.125, 32.066, 69.168, 7173 és 1478.

Kompenzációs deviza-üzleteket engedélyez a Banca Nationala

Bucuresti-Bukarest, december 15. A Banca Nationala elhatározta, hogy nagyobb importcégeknek meg fogja engedni, hogy kompenzációs alapon fedezzék devizaszükségletüket. A bank ezt az engedélyt nem adja általánosságban, hanem csak egyes olyan komoly, megbízhatóan ismert vállalatoknak, amelyek kellő biztosítékot jelentenek, hogy visszafizetések nem fognak történni.

Pénteken délig lehet beválni a százelesek

Bucuresti-Bukarest, december 15. A Banca Nationala a 100 lejesek beváltási határidejét december 16-án, pénteken délig meghosszabbította.

Madgearu pénzügyminiszter és Puaux nagykövet tárgyalása

Bucuresti-Bukarest, december 15. Madgearu tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Puaux francia nagykövettel a francia politikai helyzetnek a román pénzügyi tárgyalásokra vonatkozó hatásairól.

A király egy tudósztatórium felavatásánál

Bucuresti-Bukarest, december 15. Tegnap az ilfovmegeyi Ciococárlaban felavatták a Ferdinand királyról elnevezett tudósbeteg diszpenziart. A megnyitáson a király is résztvett. A diszpenziart Pamfil Seicaru, a Curentul főszerkesztője létesítette.

Négyhetes karácsonyi szünidő

Bucuresti-Bukarest, december 15. A bukaresti egyetem tanácsa december 19-től január 16-ig tartó szünetet rendel el az egyetemen, főleg takarékoság szempontokból. Ezen idő alatt a diákok otthonok is zárva maradnak.

A legolcsóbb magyar lexikon a Genius Kis Lexikon

mely 1618 hasábján 110.000 sorban 40.000 cikket, 800 ábrát, 64 műmelékletet tartalmaz. Az 1932-es kiadás ára 545 lej helyett 120 lej fűzve, 150 lej egész vázsonba kötve. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában az ország és portó költség (20 lej) előzetes beküldése mellett (bélyegben is) vagy utánvétellel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása, Cluj-Kolozsvár, Strada Baron I. Pop (v. Brassai u.) 10. sz. Telefon 1-77

Faxa P. olátte. No. 134.

Baro Telefon: Havonta 600. Páridre: félóvra 600. KÉLETT. szidóság. ketik u. rás men

A Nép

Most a világnak. Mexikó. Kélepet. ha elvi e. séggel. Oh, sz. Kélepet. fia. Mint a. kilep a s. szer. Igy. nagyseri. városi. sz. amad. am. a kulcsol.

Az Uj

Az Uj Hitler. gy más. főbb szer. ber. a d. Ley nevt. öskeresz. reakciós. 919-ben. nem min. lőbbre le. Aztán. esek köz. és könyöl. romkodot. nem szim. skori gő. Hogy k. resztese. ak. arra. gyűléseke. lenebb és. sz. A sz. másként. egyidőben. aki nem y. nemzeti. a követke. tes kane. zt a szidő. A kamp. edik így. het a jele. kellene es. nem muta. ban a sza. süls jele. lálja a m. előre a m. ket látni. nem soká. mint aboz.

Az Irtó

Minél m. gi káosz. azugság. fejt az é. ros agyak. Politika. ben, hang. világot. nek a köz. alatt a tó. kal teli t. mizmus. Csak itt. lahogyan. gyék: egy. tisztikai. nyomort. azt az A. kimerítő. frázisok. a politika. zódik. Egy ilye. érvelésnél. statisztika. rópa ezide. szávala. ke. milliárd 3. kenyér ju. számára. előtt sem. Az chsé. tráfálsau.